

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ

Εορτασμός της Παγκόσμιας Ημέρας της Γυναίκας Μνήμη Αμαλίας Φλέμιγκ

Δρ. Αμαλία Κουτσούρη - Φλέμιγκ

Σύνδεσμος Ελληνίδων Επιστημόνων (ΣΕΕ)

Copyright © Ελληνικής Έκδοσης

ΣΕΕ, Βουλής 44^Α, 105 57 Αθήνα

Τηλ.: 210 - 32 34 268

fax: 210 - 32 34 242

E-mail: info@see1924.gr, see1924@otenet.gr

homepage: www.see1924.gr

Διανέμεται δωρεάν

Η παρούσα έκδοση είναι η πρώτη, πραγματοποιήθηκε το 2009

και τυπώθηκε σε 500 αντίτυπα

με την οικονομική στήριξη της Γενικής Γραμματείας Ισότητας

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
& ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΙΣΟΤΗΤΑΣ

*Η παρούσα έκδοση σελιδοποιήθηκε και τυπώθηκε
στις εγκαταστάσεις της Ειδικής Εκδοτικής ΑΕΕΒΕ
Χαλκοκονδύλη 35, 104 32 Αθήνα • Τηλ.: 210 5226 641*

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	2
ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ ΕΠΙΣΗΜΩΝ	3
Έλσα Παπαδημητρίου: Αντιπρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων εκπρόσωπος του Προέδρου της Βουλής Δημήτρη Σιούφα	3
Θεόδωρος Δραβίλλας: Γενικός Γραμματέας Υπουργείου Πολιτισμού, εκπρόσωπος του Πρωθυπουργού Κωνσταντίνου Καραμανλή	3
Μαριλήζα Ξενογιαννακοπούλου: Βουλευτής Β' Αθηνών του ΠΑΣΟΚ, εκπρόσωπος του Προέδρου του ΠΑΣΟΚ, Γεωργίου Παπανδρέου	4
Ευγενία Τσουμάνη-Σπέντζα: Γενική Γραμματέας Ισότητας	5
Αιμιλία Αγκαβανάκη: Μέλος της Κεντρικής Επιτροπής του ΚΚΕ	6
Σόφη Παπαδόγιαννη: Μέλος της Πολιτικής Γραμματείας του ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΥ	6
Πανοσιολογιότατος Αρχιμανδρίτης Προκόπιος: Εκπρόσωπος του Αρχιεπισκόπου Αθηνών και Πάσης Ελλάδος, Ιερωνύμου	7
Η ΖΩΗ ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΗΣ ΑΜΑΛΙΑΣ ΦΛΕΜΙΓΚ	8
Κώστας Τσαρούχας: Δημοσιογράφος, συντονιστής της εκδήλωσης	8
Δρ. Εύη Μπάτρα: Πρόεδρος του Συνδέσμου Ελληνίδων Επιστημόνων	8
Απόστολος Κακλαμάνης: Βουλευτής του ΠΑΣΟΚ, πρώην Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων	10
Ειρήνη Λαμπράκη: Πρώην Υφυπουργός, πρώην Βουλευτής και Ευρωβουλευτής του ΠΑΣΟΚ, επικεφαλής του Συμφώνου Σταθερότητας για τα Βαλκάνια	12
Δρ Έλσα Ροκοφύλλου: Πρόεδρος του Ιδρύματος Αλέξανδρος Φλέμιγκ	14
Δρ. Γεώργιος Κόλλιας: Πρόεδρος του Ερευνητικού Κέντρου Βιοϊατρικών Επιστημών Αλέξανδρος Φλέμιγκ	17
ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΟΜΙΛΗΤΩΝ	20
ΑΦΗΓΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΩΝ	21
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	23
ΕΥΧΕΤΗΡΙΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ	24

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Δ.Σ. του ΣΕΕ, με την ευκαιρία συμπλήρωσης 85 χρόνων από την ίδρυσή του (1924-2009) αποφάσισε να αφιερώσει τη φετεινή Ημέρα της Γυναίκας στην αείμνηστη Αμαλία Φλέμιγκ -πρώην Πρόεδρο του ΣΕΕ- σαν ένα μικρό ταπεινό μνημόσυνο στην μνήμη της Ελληνίδας Γυναίκας, που με τη ζωή και το έργο της τίμησε την Ελλάδα, την Δημοκρατία, την επιστήμη και απέδειξε ότι δεν υπάρχουν διαχωριστικές γραμμές ανάμεσα σε Γυναίκες και Άνδρες. Αρκεί να αγωνίζεσαι καθημερινά, βάζοντας όλο και πιο ψηλά τον πήχυ των στόχων σου, όταν υπηρετείς το κοινωνικό σύνολο.

Για το σκοπό αυτό διοργάνωσε αυτήν την εκδήλωση, όπου οι αναμνήσεις και οι προσωπικές εμπειρίες ανθρώπων που έζησαν και αγωνίστηκαν μαζί της, κατά τη διάρκεια της τόσο πλούσιας σε έργο ζωής της, προκάλεσαν τη συγκίνηση των παλαιότερων και το θαυμασμό των νεότερων.

Μια ζωή που πρέπει ν' αποτελέσει φωτεινό πρότυπο για τις νεότερες γενιές.

Πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα εκδηλώσεων του Μπενάκειου Μουσείου, Πειραιώς 136, στις 4 Μάρτη 2009, με την ευγενική χορηγία του Γενικού Διευθυντή κ. Άγγελου Δεληβοριά και την οικονομική στήριξη της Βουλής των Ελλήνων και της Γενικής Γραμματείας Ισότητας.

Την εκδήλωση πλαισίωσε καλλιτεχνικό πρόγραμμα, με προσφορά των υποτρόφων του Ιδρύματος Ωνάση, υψιφώνου κας Μάιρας Μηλοθιδάκη και του πιανίστα κ. Τίτου Γουβέλη, καθώς και της χορωδίας του Πολιτιστικού Συλλόγου «Η Κύπρος».

Η ανηψιά της κας Αμαλίας Φλέμιγκ κα Μαίρη Κουτσούρη προσέφερε ανεκτίμητης αξίας οπτικοακουστικό υλικό, από τη ζωή και το έργο της, αποσπάσματα του οποίου έκλεισαν τη σεμνή εκδήλωση-μνημόσυνο στη μνήμη της.

Για το Δ.Σ. του ΣΕΕ

Η Πρόεδρος

Δρ. Εύη Μπάτρα

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ ΕΠΙΣΗΜΩΝ

Έλσα Παπαδημητρίου: Αντιπρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων εκπρόσωπος του Προέδρου της Βουλής Δημήτρη Σιούφα

Ξεκινώ με το θερμό χαιρετισμό του Προέδρου της Βουλής κυρίου Σιούφα που λόγιοι πράγματι πάνω από τη θέλησή του τον εμπόδισαν να είναι μαζί μας σήμερα σε αυτή την εξαιρετικά σημαντική εορτή της Ημέρας της Γυναίκας, που αφιερώσατε αγαπητές φίλες του Συνδέσμου Ελληνίδων Επιστημόνων στην εκπρόσωπο του φύλου μας, που σας διαβεβαιώ κι εγώ θα διάβηγα αν με είχατε ρωτήσει.

Γιατί η Αμαλία Φλέμινγκ, πέρα από όλα όσα υπήρξε και που θα ακουστούν απόψε για τη δική της γενιά, αηλιά και τις επόμενες, υπήρξε πραγματικά φάρος αναφοράς για όλες όσες αγωνιστήκαμε και, εφόσον υπάρχει ακόμα έλλειμμα, συνεχίζουμε να αγωνιζόμαστε για ίση και ισότιμη συμμετοχή της γυναίκας στην κοινωνία μας, για την άσκηση και την απόλαυση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων μας.

Γιατί, και αυτό είναι το πιο συναρπαστικό για μένα στην Αμαλία Φλέμινγκ, περπατώντας νοηματικά τα χνάρια της ζωής της, για μας τις υποψιασμένες σε σχέση με τα εμπειδωμένα πρότυπα και την αβίαστη κακοποίηση των προθέσεων και των δυνατοτήτων μιας δυναμικής ελεύθερης γυναίκας, ενός ελεύθερου ανθρώπου, βγαίνει ξεκάθαρα ένα μήνυμα από όλες τις επιλογές που ακολούθησε και βίωσε η Αμαλία Φλέμινγκ: Προσπάθησε και κατάφερε να ζήσει και να αναγνωριστεί μέσα από ένα πολυδιάστατο θαυμαστό έργο, δικό της έργο, χωρίς κανέναν και καμία όσο ζούσε και μετά το θάνατό της να τοημήσει να σκεφτεί ότι αυτό το όφειλε στα επίθετα που συνόδεψαν το Αμαλία Κουτσούρη, αδερφή του Ρένου Κουτσούρη διάσημου εκλεκτού Αρχιτέκτονα και ανθρώπου, σύζυγος του Μανώλη Μπουρέκα επίσης εκλεκτού Αρχιτέκτονα και μετά σύντροφος για πολλά χρόνια επιστημονικά και τέλος σύζυγος του Αηεξάνδρου Φλέμινγκ ως ληϊδη Φλέμινγκ.

Κυρίες και κύριοι είναι σπάνια, όντως, σε ένα ανθρώπινο αποτύπωμα να αποθησαυρίζει κανείς την προσφορά σε κάθε τομέα, που είχε την τύχη να συναντηθεί με αυτόν τον άνθρωπο: η παιδεία, η επιστήμη, η έρευνα, οι κοινωνικοί αγώνες, οι αγώνες για τη δημοκρατία και την ελευθερία, ο δημιουργικός άνθρωπος έρωτας και η πολιτική και πάνω από όλα η προσφορά του συνόλου των προσπαθειών ενός ανθρώπινου διανύσματος να αφεθεί κληρονομιά στις γενιές που ακολουθούν και που καρπούνται τα αγαθά του Ιδρύματος Φλέμινγκ. Αηλιά κυρίως ένα παράδειγμα ζωής που έχουμε όλοι εμείς υποχρέωση να κρατήσουμε ζωντανό προς όφελος των υιών και κυρίως των θυγατέρων μας. Η Βουλή των Ελλήνων θα αναλαμβάνει πάντα το δικό της μερίδιο σε αυτό το χρέος.

Θεόδωρος Δραβίλλας: Γενικός Γραμματέας Υπουργείου Πολιτισμού, εκπρόσωπος του Πρωθυπουργού Κωνσταντίνου Καραμανλή

Κυρία Πρόεδρε του Συνδέσμου Ελληνίδων Επιστημόνων, κυρία Αντιπρόεδρε της Βουλής, κύριε τέως Πρόεδρε του Ελληνικού Κοινοβουλίου, εκλεκτοί προσκεκλημένοι, κυρίες και κύριοι θέλω να μοιραστώ μαζί σας μια σκηνή που έχω από τα παιδικά μου χρόνια και μου ήρθε αμέσως στο μυαλό όταν το γραφείο του Πρωθυπουργού μου ζήτησε να εκπροσωπήσω στην αποψινή εκδήλωση προς τιμήν της μνήμης της Αμαλίας Φλέμινγκ. Μια εικόνα από τα παιδικά μου χρόνια βλέποντας το τότε κρατικό κανάλι το ΕΙΡΤ, μετέπειτα ΕΡΤ, που μετέδιδε αποσπάσματα από το Ελληνικό Κοινοβούλιο με την Αμαλία Φλέμινγκ να κάθεται στα έδρανα της τότε Αξιωματικής Αντιπολίτευσης δίπλα στον αείμνηστο Ανδρέα Παπανδρέου και στον αείμνηστο Γιάννη Αηευρά.

Με την έννοια αυτή είμαι και συγκινημένος αηλιά και χαρούμενος διότι βρίσκομαι σήμερα εδώ στην πρώτη από μια σειρά εκδηλώσεων για τη συμπλήρωση των 85 χρόνων από την ίδρυση του Συνδέσμου Ελληνίδων Επιστημόνων. Οι εκδηλώσεις αυτές ξεκινούν με τον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας της Γυναίκας που όπως γνωρίζετε είναι στις 8 Μαρτίου την ερχόμενη Κυριακή. Ο Σύνδεσμος Ελληνίδων Επιστημόνων επέλεξε για τον εορ-

τασμό αυτό το αφιέρωμα σε μια γυναίκα που διετέλεσε Πρόεδρος της, μια γυναίκα με επιστημονικό και κοινωνικό ρόλο, την Αμαλία Φλέμινγκ.

Δεδομένου ότι στη συνέχεια θα ακούσουμε ομιλίες που αφορούν στη ζωή και το έργο της Αμαλίας Φλέμινγκ, εγώ θέλω να σταθώ κυρίως στο συμβολισμό που εμπεριέχει η έννοια της γυναίκας αγωνίστριας, της γυναίκας που αγωνίζεται για την ελευθερία, της γυναίκας που διεκδικεί την ισότητα και αγωνίζεται για την υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, για τα δικαιώματα των γυναικών και για την ειρήνη. Η ισότητα των δυο φύλλων, η πρόσβαση στα δημόσια αγαθά όπως είναι η παιδεία και ο πολιτισμός συνιστούν βασικά ανθρώπινα δικαιώματα και συνεπώς θεμελιώδης στοιχεία της δημοκρατίας μας. Στην εποχή μας η διαφύλαξή τους αποτελεί επιτακτική ανάγκη και χρέος όλων μας ειδικά αν αναλογιστεί κανείς ότι σε πολλές χώρες του κόσμου η καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, και ειδικά εκείνων των γυναικών, δυστυχώς αποτελεί σύνηθες φαινόμενο.

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση η ισότητα γυναικών και ανδρών αποτελεί μια θεμελιώδη αξία του κοινοτικού δικαίου και αφορά όλους τους τομείς της κοινωνικής ζωής. Με άξονα λοιπόν την εξασφάλιση ίσων ευκαιριών και μεταχείρισης για τα δυο φύλλα αλληλά και την καταπολέμηση κάθε μορφής διάκρισης, ενισχύεται το θεσμικό πλαίσιο για την καταπολέμηση της φτώ-

χιας, την πρόσβαση στην εκπαίδευση και τις υπηρεσίες υγείας, τη συμμετοχή στην οικονομία και στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, την πρόσβαση στα πολιτιστικά αγαθά, τη θωράκιση των δικαιωμάτων των γυναικών.

Προς την ίδια κατεύθυνση η κυβέρνηση παίρνει πρωτοβουλίες ενισχύοντας το θεσμικό και νομικό πλαίσιο, ώστε όχι απλά να προστατεύονται, αλλά και να ενδυναμώνονται οι ευκαιρίες συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας, στη διαδικασία λήψης αποφάσεων και στα κοινά. Γνωρίζετε ότι προγράμματα της λεγόμενης «κοινωνίας της πληροφορίας» στο πλαίσιο του Γ' ΚΠΣ, δράσεις του ΟΑΕΔ για την κατάρτιση και τη στήριξη της γυναικείας επιχειρηματικότητας, ο νέος υπαλληλικός κώδικας, η πρόσβαση στην επαγγελματική εκπαίδευση αλλά και σε κάθε επαγγελματική κατηγορία δίνουν ή τείνουν να δίνουν ίσες ευκαιρίες σε άνδρες και γυναίκες μέσα στην ίδια την κοινωνία ενισχύοντας την ελληνίδα του 21ου αιώνα που τη βλέπουμε να διαπρέπει εκτός από τον οικογενειακό, στον επαγγελματικό, στον επιστημονικό στίβο και σε κάθε τομέα εν τέλει της κοινωνικής δραστηριότητας.

Καταλήγοντας θέλω να συγχαρώ το Σύνδεσμο Ελληνίδων Επιστημόνων για τη δράση που έχει αναπτύξει αυτά τα 85 χρόνια παρουσίας του αφού έχει σταθερά στηρίξει τις γυναίκες επιστήμονες και επαγγελματίες. Εύχομαι να συνεχίσει με τον ίδιο ζήλο και αποτελεσματικότητα το σημαντικό έργο του γιατί ο ενεργός ρόλος της γυναίκας στη σύγχρονη κοινωνία, η συμμετοχή της στα κοινά και η ενεργός δράση της σε όλες τις εκφάνσεις της κοινωνικής ζωής δεν είναι απλά χρήσιμη αλλά είναι απόλυτα απαραίτητη.

Μαριλίζα Ξενογιαννακοπούλου: Βουλευτής Β' Αθηνών του ΠΑΣΟΚ, εκπρόσωπος του Προέδρου του ΠΑΣΟΚ, Γεωργίου Παπανδρέου

Αγαπητή Πρόεδρε του Συνδέσμου, Θεοφιλέστατε, αγαπητή Αντιπρόεδρε της Βουλής, αγαπητοί συνάδελφοι, αγαπητέ Δήμαρχε, φίλες και φίλοι, αισθάνομαι πραγματικά ιδιαίτερη τιμή και χαρά να βρίσκομαι σήμερα εδώ σε αυτή τη σημαντική εκδήλωση με την ευκαιρία της Παγκόσμιας Ημέρας της Γυναίκας που πραγματικά τη σηματοδοτεί και τη λαμπρύνει μια προσωπικότητα όπως αυτή της Αμαλίας Φλέμινγκ.

Επιτρέψτε μου να μεταφέρω το θερμό χαιρετισμό του Προέδρου του ΠΑΣΟΚ Γεωργίου Παπανδρέου, ο οποίος δυστυχώς λόγω ανειλημμένων σοβαρών υποχρεώσεων δεν μπόρεσε να έρθει σήμερα ο ίδιος. Η Αμαλία Φλέμινγκ ήταν μια προσωπικότητα, η οποία πραγματικά έσπασε στεγανά στο χώρο της επιστήμης, ήταν αγωνίστρια στους πατριωτικούς εθνικούς αγώνες, στην Εθνική Αντίσταση, για την ελευθερία, ενάντια στη Δικτατορία και ήταν στις τάξεις του ΠΑΣΟΚ από την πρώτη μέρα, δίπλα στον Ανδρέα Παπανδρέου από την ιστορική 3η Σεπτέμβρη του '74 και στη συνέχεια τίμησε με την ενεργό παρουσία, τη δράση, τους αγώνες της όλη την πορεία του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος και φυσικά ως Βουλευτής από το '77 μέχρι το '86 που έφυγε από τη ζωή.

Εγώ θα ήθελα ότι η σημερινή εκδήλωση είναι αφενός μια μέρα μνήμης για μια μεγάλη γυναίκα που πραγματικά σε μια ανδροκρατούμενη κοινωνία της εποχής της μπόρεσε να αναγορευτεί Διδάκτωρ στην Ιατρική Σχολή εκείνης της εποχής, Διευθύντρια του Ευαγγελισμού, μεγάλη ερευνήτρια με παγκόσμια αναγνώριση, στη συνέχεια φυσικά να αναγνωριστούν όλοι αυτοί οι αγώνες που προσέφερε και είναι ταυτόχρονα και ένα μήνυμα για ένα διαφορετικό πρότυπο γυναίκας, αλλιώς και για ένα διαφορετικό αξιακό πρότυπο σε μια περίοδο κρίσης και απαξίωσης που περνάμε, όσον αφορά τη γυναίκα, τον άνδρα και τη γυναίκα επιστήμονα, τον άνδρα και τη γυναίκα ακαδημαϊκό και διανοούμενο, που πρέπει να είναι ενεργός, πρέπει να είναι παρών και παρούσα στις εξελίξεις, στους αγώνες για τη δημοκρατία, για την κοινωνία, για τα δικαιώματα.

Εγώ προσωπικά δεν είχα την τιμή να τη γνωρίσω, συμφωνώ με την Έλσα ότι ήταν φάρος έμπνευσης και σημείο αναφοράς και θα ήθελα και κάτι άλλο, ότι για όλες εμάς τις νεότερες γυναίκες αυτής της εποχής, που προσπαθούμε να δίνουμε τους δικούς μας αγώνες, ξέρουμε πολύ καλά ότι γυναίκες, αγωνίστριες όπως η Αμαλία Φλέμινγκ και πολλές άλλες ανοίξαν με κόπο, με θυσίες, με ξενύχτη, με αγώνες αλλιώς πάντα με πολύ μεγάλο κουράγιο, θάρρος και αξιοπρέπεια αυτό το δύσκολο αλλιώς ελπιδοφόρο δρόμο που τώρα κι εμείς μπορούμε και βαδίζουμε. Σας ευχαριστώ πάρα πολύ και σας συγχαίρω!

Ευγενία Τσουμάνη-Σπέντζα: Γενική Γραμματέας Ισότητας

Η συμπλήρωση 85 χρόνων από την ίδρυση του Συνδέσμου Ελληνίδων Επιστημόνων αποτελεί μια ευκαιρία να τονίσουμε με έμφαση τόσο τη συμβολή του στην προώθηση της θέσης της γυναίκας όσο και την κοινωνική του προσφορά. Η δημιουργία του ΣΕΕ ήδη από τον προηγούμενο αιώνα καταδεικνύει τον πρωτοποριακό του χαρακτήρα και την έμπνευση των ιδρυτριών του. Στη σημερινή εποχή ο ρόλος των ΜΚΟ και γενικότερα της κοινωνίας των πολιτών βρίσκεται στο επίκεντρο της διεθνούς, ευρωπαϊκής και εθνικής διακυβέρνησης. Οι ΜΚΟ συνεισφέρουν ουσιαστικά στην ανάπτυξη των δημοκρατικών κοινωνιών, ιδιαίτερα με την προώθηση της συλλογικής συνείδησης, της συμμετοχικής δράσης και της ελεύθερης έκφρασης.

Αγαπητές φίλες και φίλοι

Διανύουμε μία περίοδο όξυνσης των κοινωνικών προβλημάτων αλλιώς και νέων προκλήσεων: παγκοσμιοποιημένη οικονομική κρίση, δημογραφικές πιέσεις, αύξηση των μεταναστευτικών ροών και κλιματικές αλλαγές. Σε αυτό το πλαίσιο τα φαινόμενα κοινωνικού αποκλεισμού επιδεινώνονται. Σε αυτή την πραγματικότητα γυναίκες πλήττονται ιδιαίτερα, είναι πιο ευάλωτες, και επιβαρύνονται περισσότερο καθώς αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος των φτωχών ανθρώπων της γης. Οι σημερινές ανάγκες και προκλήσεις καταδεικνύουν την ανάγκη να προωθήσουμε μια πιο αλληλεγγύη κοινωνία. Η Ευρωπαϊκή Κοινωνική Ατζέντα μέσα από το τρίπτυχο Ευκαιρίες – Πρόσβαση – Αλληλεγγύη αποτελεί προτεραιότητα αλλιώς και έναυσμα για να επιβεβαιώσουμε τη δέσμευσή μας για περισσότερες ευκαιρίες για τις ευπαθείς ομάδες γυναικών που παραμένουν θύματα πολλαπλών διακρίσεων.

Στη χώρα μας έχουν αναληφθεί σοβαρές πολιτικές και δράσεις που η ΓΠ υπηρετεί με έναν συνεκτικό τρόπο. Οι πολιτικές μας επικεντρώνονται στην αντιμετώπιση των διαρθρωτικών ανισοτήτων στην απασχόληση, την εκπαίδευση και τα κέντρα λήψης αποφάσεων. Ενισχύσαμε τόσο το θεσμικό πλαίσιο -θεωρακίζοντας τα δικαιώματα των γυναικών όσο και τους μηχανισμούς προστασίας. Ο Συνήγορος του Πολίτη ορίστηκε αρμόδιος για την παρακολούθηση της εφαρμογής ίσης μεταχείρισης. Στο πλαίσιο της νέας προγραμματικής περιόδου και των προοπτικών που ανοίγονται υπογραμμίζεται ο οριζόντιος στόχος της ισότητας των φύλων στο στρατηγικό σχεδιασμό της χώρας.

Ο κοινωνικός διάλογος με τους κοινωνικούς εταίρους και την Κοινωνία των Πολιτών αποτελεί ουσιαστικό εργαλείο σχεδιασμού και παρακολούθησης της πολιτικής μας. Σε αυτή τη βάση αλλιώς δημιουργήθηκε και η Εθνική Επιτροπή για την Ισότητα των Φύλων, ως νέος μηχανισμός και βήμα διαλόγου. Η δέσμευσή μας για ενίσχυση

των ΜΚΟ περιλαμβάνεται στον προγραμματισμό της νέας περιόδου. Στο πλαίσιο αυτό προβλέπεται η υποστήριξη των γυναικείων οργανώσεων για την ουσιαστική ανάμιξή τους στις πολιτικές προώθησης της ισότητας των φύλων. Συγκεκριμένα προβλέπεται η υποστήριξη της διοικητικής και επιχειρησιακής ικανότητάς τους, ώστε να μπορούν με πιο συστηματικό και οργανωμένο τρόπο να αναπτύξουν τον ρόλο τους ως εταίρων της πολιτείας.

Κυρίες και κύριοι, είναι αυτονόητο ότι, όσο εντείνονται οι κίνδυνοι που απειλούν τα ανθρώπινα δικαιώματα τόσο επιτακτικότερο γίνεται το χρέος όλην μας για επαρκή προστασία τους με την κινητοποίηση και συμβολή όλην μας ως ενεργών πολιτών, με ίσες ευκαιρίες και ίσες ευθύνες. Η συνεχής παρουσία του Συλλόγου Ελληνίδων Επιστημόνων επί 85 χρόνια αποτελεί χειροπιαστό παράδειγμα της σημασίας της συμμετοχής των γυναικών στη διαμόρφωση αποφάσεων που εκφράζουν το σύνολο της κοινωνίας, ενδυναμώνουν τη δημοκρατία και εμπλουτίζουν την σωστή διακυβέρνηση. Είμαι βέβαιη για τη δυναμική παρουσία του και στο μέλλον.

Αιμιλία Αγκαβανάκη: Μέλος της Κεντρικής Επιτροπής του ΚΚΕ

Κυρίες και κύριοι η Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας είναι μέρα αγώνων, δράσης των γυναικών, είναι μέρα αν θέλητε προβολής των γενικών και ιδιαίτερων προβλημάτων της γυναίκας, είναι όμως και μέρα τιμής της γυναικείας προσφοράς. Γι αυτό πολύ σωστά εκτιμάμε ότι ο Σύνδεσμος Ελληνίδων Επιστημόνων αποφάσισε να τιμήσει τη μνήμη μιας μεγάλης ελληνίδας στα πλαίσια αυτής της μέρας.

Η Αιμιλία Φλέμινγκ ήταν μια εξέχουσα προσωπικότητα, αφιερωμένη στην επιστήμη και στον αγώνα. Μια δυναμική γυναίκα που σε εποχές πολύ δύσκολες όσον αφορά στη μόρφωση και στη συμμετοχή των γυναικών στους κοινωνικούς αγώνες αυτή τα κατάφερε. Οι ιδέες και η αγωνιστικότητα δεν χάνονται όταν πεθαίνουν τέτοιοι άνθρωποι. Πιστεύουμε ότι σε περιόδους ανόδου του Γυναικείου Λαϊκού Κινήματος οι ιδέες αυτές γίνονται πιο ισχυρές αλληλά και σε περιόδους στασιμότητας ή υποχώρησης του Κινήματος αποτελούν το προϊόν για μια καινούρια αντεπίθεση. Πολλές επώνυμες και ανώνυμες γυναίκες με τη δράση τους και τη ζωή τους έμειναν αθάνατες στην ιστορία του γυναικείου και γενικότερα του Λαϊκού Κινήματος. Παραδείγματα για μας και για τις νεότερες από μας. Θα τις θυμόμαστε και θα τις τιμάμε καθημερινά με τη συμμετοχή μας στους κοινωνικούς και πολιτικούς αγώνες, αλληλά και κάθε 8 του Μάρτη μέρα προγραμματισμού νέων αγώνων και στόχων για μια κοινωνία και μια ζωή χωρίς ανισότητες και εκμετάλλευση.

Σόφη Παπαδόγιαννη: Μέλος της Πολιτικής Γραμματείας του ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΥ

Εκ μέρους του ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΥ θα ήθελα κατ' αρχήν να σας ευχαριστήσω για την πρόσκληση στη σημερινή σας εκδήλωση για την Αιμιλία Φλέμινγκ η οποία ήταν μια γυναίκα που υπερέβη τα συντηρητικά στερεότυπα της εποχής, σπούδασε, βγήκε στο δημόσιο χώρο, διακρίθηκε, αγωνίστηκε. Διεκδίκησε μαχητικά τη ζωή και την κοινωνική της θέση. Κοινωνικά ευαίσθητη δεν ασχολήθηκε μονάχα με το ερευνητικό έργο και την καριέρα της, συμμετείχε ενεργά από τα νεανικά της χρόνια στους αγώνες του λαού μας για δημοκρατία και ελευθερία. Και η επιλογή, η στάση της αυτή είχε κόστος. Βασανιστήρια, καταδίκη από το καθεστώς των συνταγματαρχών, απέλαση, αφαίρεση της ελληνικής υπηκοότητας. Αυτό ήταν άληλωστε και το κόστος των αγωνιστών της εποχής για την ανθρώπινη αξιοπρέπεια.

Αν και έχει περάσει σχεδόν μισός αιώνας από τότε, όσοι και όσες συνεχίζουν να αντιστέκονται στη βαρβαρότητα, σε κάθε είδους βαρβαρότητα, πληρώνουν ακόμα τίμημα. Πριν λίγο καιρό μια άληλη γυναίκα, επιστήμονας και αυτή στη χώρα της, καθαρίστρια στην Ελλάδα, η συνδικαλήστρια Κωνσταντίνα Κούνεβα δεν σιώπησε, υπερασπίστηκε την αξιοπρέπεια τη δική της και των συναδελφισσών της από την αυθαιρεσία της εργοδοσίας και γι αυτό δέχτηκε δολοφονική επίθεση με βιτριόλι. Οι αστυνομικές έρευνες για τον εντοπισμό των δραστών κινούνται ακόμα στο σκοτάδι. Η ιστορία όμως της Κούνεβα έριξε άπλητο φως στο καθεστώς υπερεκμετάλλευσης και τρόμου που επικρατεί στα συνεργεία καθαρισμού σε ένα εργασιακό χώρο όπου απασχολούνται δεκάδες χιλιάδες κυρίως γυναίκες και όπου το εργασιακό δίκαιο είναι μια έννοια παντελώς άγνωστη. Το πιο τραγικό της υπόθε-

σης; Οι εταιρείες αυτές που νοικιάζουν και επινοικιάζουν σε τρίτους για 400 « και 500 » ανθρώπους λειτουργούν νόμιμα. Το σύγχρονο δουλεμπόριο έχει τη σφραγίδα του νόμου. Σε λίγες μέρες, στις 8 του Μάρτη αγαπητοί φίλοι και φίλες, στον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας της Γυναίκας θα ακούσουμε για άλλη μια φορά διακηρύξεις περί ισότητας.

Όμως δυστυχώς το παραμύθι της ισότητας στη χώρα μας είναι ασπρόμαυρο. Οι γυναίκες είναι αυτές που αναπληρώνουν το κοινωνικό κράτος με διπλό ωράριο στο σπίτι και στη δουλειά. Οι γυναίκες είναι ανασφάλιστες. Κάνουν την ίδια δουλειά με τους άντρες, έχουν τα ίδια προσόντα, το ίδιο ωράριο και πληρώνονται λιγότερο. Οι γυναίκες είναι άνεργες, ζουν στην επισφάλεια. Οι γυναίκες πέφτουν θύματα βιασμού. Οι γυναίκες είναι αυτές που απουσιάζουν από το λόγο, από την πολιτική, από την ιστορία. Και τώρα την περίοδο της κρίσης θα είναι οι πρώτες που θα κληθούν να πληρώσουν το κόστος της κρίσης. Αυτές που δεν φταίνε. Για να καλυφθεί η ανεργία και να τους φορτώσουν τις συνέπειες από την κατάρρευση του κοινωνικού κράτους επιχειρείται από τις κυρίαρχες ελίτ μια συντηρητική αναδίπλωση και επιστροφή των γυναικών στο σπίτι. Εμείς αγαπητοί φίλοι και φίλες ήλέμε όχι σε αυτές τις συντηρητικές επιλογές. Υποστηρίζουμε σταθερά τους αγώνες των γυναικών για ουσιαστική ισότητα, για κοινωνική αυτοδυναμία και αξιοπρέπεια.

Πανοσιοηολογίωταος Αρχιμανδρίτης Προκόπιος: Εκπρόσωπος του Αρχιεπισκόπου Αθηνών και Πάσης Ελλήαδος, Ιερωνύμου

Επίτιμες κυρίες, αξιόηολογοί κύριοι, με τις ευχές και τις ευηολογίες του Μακαριοτάτου βρίσκομαι εδω κοντά σας για να σας μεταφέρω το σεπητό μήνυμά του παρόηλο ότι ο ίδιος ήθελε πάρα πολύ να είναι κοντά σας, υπηρεσιακοί ήολογοι της Ιεράς Συνόδου δεν του επέτρεψαν να βρίσκεται εδω κοντά σας για να ηηαιοσιώσει με την καθοσύνη και την αγάπη του την εκδήηωσή σας αυτή.

Μαζί με το συχαρητήριο χαιρετισμό του Μακαριοτάτου γι αυτή την εκδήηωση που τιμάτε τους ανθρώπους που χάραξαν το δρόμο για τον οποίο πορευόμεθα εμείς οι νεότεροι σας μεταφέρω την αγάπη του για να συνεχίσετε με τον ίδιο ακριβώς μόχθο, κόπο και μεράκι το δρόμο τον οποίο οι προκάτοχοι και οι πρόγονοί μας, μας χάραξαν ούτως ώστε εμείς να αποηαμβάνουμε όσα αποηαμβάνουμε μέχρι σήμερα αηηά και να αγωνιστούμε για να αποηάβουμε ακόμη καθήτερα τα οποία δικαιούμεθα.

Η ισότητα είναι δεδομένη, διότι οι άνθρωποι όηοι ηηαστήκαμε από τον Δημιοιργό Θεό κατ' εικόνα και καθ' ομοίωσή του άσχετα εάν οι άνθρωποι την τσαηαπατούμε ή δεν κάνουμε καθή χρήση, πάντως είναι αναφαίρετο δικαίωμα όηων. Σας ευχαριστώ και σας εύχομαι καθή Σαρακοστή!

Η ΖΩΗ ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΗΣ ΑΜΑΛΙΑΣ ΦΛΕΜΙΓΚ

Κώστας Τσαρούχας: Δημοσιογράφος, συντονιστής της εκδήλωσης

Με την ευκαιρία του εορτασμού της Παγκόσμιας Ημέρας της Γυναίκας και των 85 χρόνων από την ίδρυση του Συνδέσμου Ελληνίδων Επιστημόνων (ΣΕΕ), ο ΣΕΕ διοργανώνει εκδήλωση στη μνήμη της Αμαλίας Φλέμιγκ, η οποία υπήρξε στο παρελθόν Πρόεδρός του.

Η σημερινή εκδήλωση έχει σκοπό να τιμήσει τη μνήμη μιας μεγάλης Ελληνίδας, μιας Ελληνίδας που τίμησε την επιστήμη, τη δημοκρατία, τη Βουλή των Ελλήνων, μιας Ελληνίδας που υπήρξε σύντροφος ενός κορυφαίου επιστήμονα με παγκόσμια αποδοχή, μιας Ελληνίδας που στα μαύρα εκείνα χρόνια που στην Ελλάδα όλα τα σκέπαζε η φοβέρα και τα πλάκωνε η Μαύρη Χούντα, αυτή ήταν σημείο αναφοράς, σημείο ελευθερίας.

Δρ. Εύη Μπάτρα: Πρόεδρος του Συνδέσμου Ελληνίδων Επιστημόνων

Αξιότιμοι προσκεκλημένοι μας, αγαπητοί φίλοι και φίλες του ΣΕΕ,

Η σημερινή εκδήλωση η οποία πραγματοποιείται για τον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας της Γυναίκας και την συμπλήρωση 85 ετών από την ίδρυση του ΣΕΕ το 1924, είναι αφιερωμένη στην αείμνηστη Πρόεδρό μας Αμαλία Φλέμιγκ, 23 χρόνια μετά τον θάνατό της.

Στόχος μας είναι να κάνουμε μια νοερή αναδρομή στη ζωή και το έργο της. Να αναδείξουμε τον άνθρωπό (με Α κεφαλαίο), Αμαλία Κουτσούρη – Φλέμιγκ, μέσα από τις προσωπικές μνήμες των ανθρώπων που έζησαν κοντά της και βίωσαν τις ευτυχισμένες στιγμές της και τα τραγικά γεγονότα που σημάδεψαν τη ζωή της και ανέδειξαν την μεγαλοσύνη του χαρακτήρα της. Να νιώσουμε την παρουσία της ανάμεσά μας και να φύγουμε με την πεποίθηση ότι η Αμαλία Φλέμιγκ ζει και θα ζει πάντα μέσα από το έργο της.

Εγώ, σαν Πρόεδρος του Συνδέσμου, θα αναφερθώ στην Πρόεδρο του ΣΕΕ Αμαλία Φλέμιγκ, όπου μας άφησε την ανεξίτηλη σφραγίδα της προσωπικότητας και της δημιουργίας της και ειλικρινά νιώθω μεγάλο δέος και τιμή.

Για τη ζωή της και το επιστημονικό, αντιστασιακό, πολιτικό και ανθρωπιστικό έργο της θα μας μιλήσουν σήμερα προσωπικότητες της ελληνικής κοινωνίας, που είχαν την τύχη να ζήσουν κοντά της.

Η Αμαλία Φλέμιγκ διετέλεσε πρόεδρος του ΣΕΕ από τις 17 Φεβρουαρίου 1977, μέχρι την 1η Μαρτίου 1983.

Κατά την διάρκεια της θητείας της:

- Αναδιοργάνωσε τον ΣΕΕ. Δημιούργησε ad hoc επιτροπές και υποεπιτροπές για την αντιμετώπιση των καθημερινών κοινωνικοπολιτικών προβλημάτων που βιώνει η γυναίκα και για την επίλυσή τους απαιτούνται τo-μές, με μελέτη, ανάλυση και σύνταξη συγκεκριμένων προτάσεων.
- Αγωνίστηκε με πάθος για την αναθεώρηση του Οικογενειακού Δικαίου, την νομοθετική κατοχύρωση της ι-σότητας των δύο φύλων και την δημιουργία κοινωνικών δομών στήριξης της γυναίκας, του παιδιού, της ο-ικογένειας. Σε μια συνέντευξη τύπου, το 1977, μετά την εκλογή της ως βουλευτού, είπε: «Για μένα πρωταρ-χική θέση έχει η ισότητα των ανθρώπων μεταξύ τους, μπροστά στη δικαιοσύνη, στη δουλειά, στη μόρφω-ση».
- Τροποποίησε το καταστατικό του Συνδέσμου του 1924, με Γενική Συνέλευση, που έγινε στο Πάντειο Πανε-πιστήμιο στις 3 Μαρτίου 1980, με Πρόεδρο της Γενικής Συνέλευσης την δικαστικό Ρούλα Κακλαμανάκη, μέ-λος του ΣΕΕ και μετέπειτα Υπουργό Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Στο νέο καταστατικό τροποποιήθηκε το ε-κλογικό σύστημα από πλειοψηφικό σε απλή αναλογική, άρα έγινε δημοκρατικότερο, και διευρύνθηκαν οι σκοποί του Συνδέσμου.
- Επί των ημερών της, συγκεκριμένα το 1977, εκδόθηκε το περιοδικό του ΣΕΕ, υπό τον τίτλο «Δελτίο Συνδέ-σμου Ελληνίδων Επιστημόνων», την έκδοση του οποίου συνεχίζουμε μέχρι σήμερα. Μέσα από τις σελίδες του, κατά τη διάρκεια της θητείας της ως Πρόεδρο του ΣΕΕ και υπεύθυνης της ύλης του, διαπιστώνουμε

την έντονη δραστηριότητα και συνεχή παρουσία του Συνδέσμου στα καθημερινά κοινωνικοπολιτικά προβλήματα της χώρας, αθλή και παγκοσμίως.

Επί της προεδρίας της ο Σύνδεσμος:

- Διοργανώνει ομιλίες και εκδηλώσεις, συμμετέχει σε πορείες διαμαρτυρίας.
- Συνεργάζεται με Δήμους, Σχολεία, Μαζικά κινήματα (περιβαλλοντικά, ειρηνιστικά, συνδικαλιστικά, φεμινιστικά) και βρίσκεται στην πρωτοπορεία των αγώνων. Δραστηριοποιείται τόσο στην Αθήνα, όσο και στην περιφέρεια, μέσα από τα επαρχιακά του τμήματα.
- Συμμετέχει σε Διεθνή Συνέδρια.
- Εκδίδει ψηφίσματα και κάνει δημόσιες συζητήσεις για το περιεχόμενο του υπό αναθεώρηση τότε Οικογενειακού Δικαίου.
- Τοποθετείται υπέρ του πολιτικού γάμου.
- Το 1982 κάνει διάβημα στον διευθυντή της ΕΡΤ, καταθέτοντας προτάσεις για την προβολή της γυναίκας από τα ΜΜΕ.
- Αναδεικνύει μέσα από μια σειρά εκδηλώσεων, με τη συμμετοχή διακεκριμένων επιστημόνων και καλλιτεχνών, την αρχαιοθρησκεία μας κληρονομιά, την ελληνική φιλοσοφία και τις τέχνες.
- Δημοσιεύει αξιόλογα επιστημονικά άρθρα στο Δελτίο του.
- Ενημερώνει τις νέες γυναίκες για εθνικά και διεθνή προγράμματα υποτροφιών, καθώς και για τη σύγχρονη βιβλιογραφία γύρω από τη γυναίκα.
- Δημιουργεί τμήμα στατιστικής παρακολούθησης της θέσης και των προβλημάτων των γυναικών.
- Εμπλουτίζει με νέες εκδόσεις την βιβλιοθήκη του.
- Συμμετέχει στο συλλήθητήριο για την ειρήνη στις 3 Μαρτίου 1983.
- Μοιράζει ρόλους στα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και εν γένει του ΣΕΕ, προβάλλοντας όλες τις γυναίκες, αξιοποιώντας τα προσόντα και τις δυνατότητές τους.

Με λίγα λόγια, μας άφησε παντού την ενεργητική της παρουσία, το άρωμά της, την προσωπικότητά της. Με την πορεία και το έργο της μας απέδειξε ότι σε όλη της τη ζωή υπήρξε μια πραγματική «ΛΑΙΔΗ».

Δεν είναι η πρώτη φορά που το παρόν Διοικητικό Συμβούλιο τιμά την Αμαλία Φλέμιγκ. Πριν από 3 χρόνια, με την συμπλήρωση 20 ετών από τον θάνατό της, κατέθεσε πρόταση στο Υπουργείο Απασχόλησης για την «Υποστήριξη και συμβουλευτική γυναικών στην αναζήτηση και πραγματοποίηση μεταπτυχιακών σπουδών» που έφερε το όνομά της. Το έργο υλοποιήθηκε επί δύο συνεχή έτη στην Αθήνα, τον Πειραιά και την Θεσσαλονίκη και πρόσφερε εξαιρετικές υπηρεσίες στις νέες επιστήμονες που χαράσσουν τον δικό τους δρόμο στην έρευνα.

Σε μια εποχή που η κυρίαρχη ιδεολογία προβάλλει έναν άηλο τύπο γυναίκας, ο ΣΕΕ προβάλλει, μέσα από την εκδήλωση αυτή, σαν πρότυπο την επώνυμη Αμαλία Φλέμιγκ, αθλή και την απλή ανώνυμη επιστήμονα, ερευνήτρια, διδάκτορα και καθηγήτρια, η οποία αγωνίζεται για την καριέρα της με όπλα τη σκληρή δουλειά και την επιστημονική επάρκεια. Και το μήνυμα που δίνει στις νέες επιστήμονες είναι ότι η επιστημονική γνώση και η εμπάθυνση σε αυτήν είναι ανεπανάληπτη προσωπική εμπειρία, η οποία έχει ως απο-

τέλεσμα όχι μόνον έναν καλύτερο τίτλο σπουδών, εφόδιο για μια καλύτερη καριέρα, αθλή την αυτογνωσία και το πέρασμα σε μια άηλη πνευματική διάσταση, εφόδιο για μια ουσιαστική, περιεκτική και ολοκληρωμένη ζωή.

Θα ήθελα να εκφράσω τις θερμές ευχαριστίες του Διοικητικού Συμβουλίου στους συντελεστές αυτής της εκδήλωσης:

- Στον Πρόεδρο της Βουλής Δημήτρη Σιούφα και την Γενική Γραμματέα Ισότητας Ευγενία Τσουμάνη για την οικονομική τους στήριξη.
- Στον Γενικό Διευθυντή του Μουσείου Μπενάκη Άγγελιο Δεληβοριά για την παραχώρηση του χώρου.

- Στην ανεψιά της Αμαλίας Μαίρη Κουτσούρη για την διάθεση του οπτικοακουστικού υλικού.
- Στους καλλιτέχνες που πλαισίωσαν αφιλοκερδώς την εκδήλωση (την υψίφωνο Μάιρα Μηλολιδάκη και τον πιανίστα Τίτο Γουβέλη – υποτρόφους του Ιδρύματος Ωνάση, την χορωδία του Πολιτιστικού Συλλόγου «Η Κύπρος», τον Μάεστρο Ιωάννη Οικονομάκη και τον πιανίστα Γρηγόρη Παπαντώνη.
- Στους εκλεκτούς ομιλητές μας
- Στην Οργανωτική Επιτροπή, αποτελούμενη από τις κ. Ντένα Διδίκα – Λογιάδου, Παυλίνα Μποστταντζόγλου – Διονυσοπούλου, Άννα Βενιέρη (Μέλη του ΔΣ) και Ελένη Βενιέρη (Μέλος του ΣΕΕ), οι οποίες υπήρξαν η ψυχή της εκδήλωσης.

Ένα μεγάλο ευχαριστώ και σε σας, που μας τιμήσατε με την αποψινή σας παρουσία.

Απόστολος Κακλαμάνης: Βουλευτής του ΠΑΣΟΚ, πρώην Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων

Κυρία Αντιπρόεδρε της Βουλής, Πανοσιολογιότατε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι στη Βουλή, κύριε Δήμαρχε, κύριε Γενικό Γραμματέα, κυρίες και κύριοι, φίλες και φίλοι, οι αγγηλοσάξονες, όταν θέλουν να περιγράψουν μια σπουδαία προσωπικότητα, χρησιμοποιούν μια πολύ χαρακτηριστική έκφραση, λένε πως είναι μεγαλύτερη από τη ζωή, εννοούν πως η διαδρομή της ξεπερνά τα όρια μιας ανθρώπινης ζωής.

Όντως, η Αμαλία Κουτσούρη, η λαίδη Αμαλία Φλέμιγκ είναι μια αθηθινά ξεχωριστή και σπάνια περίπτωση ανθρώπου που συνδύασε στη ζωή της ιδιότητες, εμπειρίες και ενδιαφέροντα, το καθένα από τα οποία αρκεί για να γεμίσει με το παραπάνω τη ζωή ενός συνηθισμένου ανθρώπου. Η Αμαλία Φλέμιγκ τίμησε όλες τις ιδιότητες που απέκτησε είτε ως φυσικά προσόντα της, είτε διεκδικώντας τις συχνά σε συνθήκες κοινωνικά και πολιτικά αντιξοές. Την ιδιότητα της γυναίκας, της επιστήμονος, της πολιτικού. Συνδύασε έναν αθηθινά επαναστατικό χαρακτήρα και έναν αντισυμβατικό τρόπο ζωής με ένα στέρεο ορθολογισμό, με μια απόλυτα γήινη αντίληψη των μεγεθών που καθορίζουν την πορεία και τη μοίρα ενός ανθρώπου.

Ως έφηβη πήρε μέρος στην Εθνική Αντίσταση εναντίον της Γερμανικής Κατοχής και αμέσως μετά την απελευθέρωση έφυγε για τη Βρετανία για να δουλέψει ως ερευνήτρια στο Ινστιτούτο Φλέμιγκ. Εκεί γνώρισε τον άνθρωπο που αργότερα έγινε σύζυγός της, τον βραβευμένο με Νόμπελ Ιατρικής για την ανακάλυψη της Πενικιλίνης Αλέξανδρο Φλέμιγκ. Με το γάμο της το 1953 απέκτησε τον ισόβιο τίτλο της λαίδης. Το αναφέρω αυτό γιατί στη συνέχεια του βίου της και ιδίως όταν πια ο σύζυγός της είχε φύγει από τη ζωή, η Αμαλία Φλέμιγκ δεν έκανε χρήση των προνομίων, υλικών και ηθικών που εξασφαλίζει αυτός ο τίτλος στη Βρετανία. Ούτε της δημοσιότητας που απολάμβανε και ως καταξιωμένη η ίδια ερευνήτρια και επιστήμον στον τομέα της βιοϊατρικής.

Κι όμως αυτά υποχρεώθηκε να λάβει υπόψη της η Δικτατορία μετά τη σύλληψή της για την απόπειρα απελευθέρωσης του Αλέξανδρου Παναγούλη. Μετά τη φυλάκιση, τα βασανιστήρια που υπέστη, η Χούντα ανησυχώντας για τις επιπτώσεις που θα είχαν σε βάρος του καθεστώτος, οι έντονες διεθνείς αντιδράσεις αναγκάστηκε να την απελευθερώσει. Έσπευσε βέβαια να την απελάσει αφαιρώντας της και την ελληνική ιθαγένεια. Και τότε η Αμαλία Φλέμιγκ ξεκίνησε καινούριο αγώνα ταξιδεύοντας σε ολόκληρη την Ευρώπη υπερασπιζόμενη τη δημοκρατία και καταγγέλλοντας τη Δικτατορία. Έγινε δηλαδή, όπως και άλλοι επιφανείς έλληνες και ελληνίδες, μια μαχητική πρέσβειρα όλων εκείνων των αξιών, που συγκροτούν από τα χρόνια ακόμα της Αντιγόνης την πεμπουσία της ελληνικής ιθαγένειας, την ελευθερία.

Αυτή η σύντομη αναδρομή στη ζωή της Αμαλίας Φλέμιγκ πριν τη μεταπολίτευση έγινε μόνο για να σκιαγραφηθεί σε πολύ αδρές γραμμές το πορτρέτο μιας προσωπικότητας που όταν μπήκε στον πολιτικό στίβο είχε ήδη σμιλευτεί πάνω σε ένα ακλόνητο βάθος αξιών, ιδεών και αυτογνωσίας. Με την Αμαλία Φλέμιγκ βρεθήκαμε και πάλι μαζί μετά την επιστροφή της στην ελεύθερη πια πατρίδα από τις πρώτες μέρες της μεταπολίτευσης, στις ώρες που οι αγώνες του λαού μας και η στρατηγική σύλληψη του Ανδρέα Παπανδρέου γέννησαν το Πανελλήνιο Σοσιαλιστικό Κίνημα. Όπως πολλοί άλλοι αγωνιστές μέλη του Πανελληνίου Απελευθερωτικού Κινήματος,

της Δημοκρατικής Άμυνας, του Δημοκρατικού Εθνικού Κινήματος Αντίστασης και άλλων Αντιστασιακών Οργανώσεων προσυπογράψαμε ως ιδρυτικά μέλη την ιστορική διακήρυξη της 3ης του Σεπτεμβρίου 1974.

Η Αμαλία είχε μια δυνατή πολιτική και προσωπική σχέση με τον Ανδρέα. Όχι σχέση προσωπολατρίας, αλλά ειλικρινούς αλληλεκτίμησης, φιλίας και εμπιστοσύνης. Στα πρώτα εκείνα χρόνια, που το ΠΑΣΟΚ αναζητούσε τον προσανατολισμό του, η πολιτική της σχέση με τον Ανδρέα δοκιμάστηκε. Όμως ο Ανδρέας Παπανδρέου γνώριζε καλά και το πολιτικό και το ηθικό μέγεθος της Αμαλίας Φλέμιγκ γι αυτό και η σύντομη εκείνη περιπέτεια ξεπεράστηκε. Έτσι το 1977 η Αμαλία Φλέμιγκ εκλέχτηκε για πρώτη φορά Βουλευτής Επικρατείας του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος. Το 1981 και το 1985 ο λαός της Α' Περιφέρειας της Αθήνας ανανέωσε τη θητεία της στα βουλευτικά έδρανα, εκεί όπου η κοινοβουλευτική ομάδα του ΠΑΣΟΚ έδωσε τις μάχες της για τη μεγάλη αλληλαγιά που είχε επαγγεληθεί ο Ανδρέας Παπανδρέου και το Κίνημά μας.

Και ήταν εκεί, από το βήμα της Βουλής, που η Αμαλία Φλέμιγκ κατέθεσε με τον ωραίο ελληνικό λόγο της, με την ήρεμη αποφασιστικότητα και την ανεπιτήδευτη επιστημονική επάρκειά της, όλες τις αγωνίες της για το μέλλον του τόπου και του κόσμου μας, με τρόπο που είναι όχι απλώς σύγχρονος και επίκαιρος, αλλά κυριολεκτικά σημερινός. Η Αμαλία Φλέμιγκ ύψωσε τη φωνή της και αξίωσε εξ ονόματος του λαού τον κοίτασμα των επιόρκων κρατικών λειτουργιών, που συνεργάστηκαν με την 7χρονη Δικτατορία και την αναγνώριση από την ελληνική πολιτεία όσων αγωνίστηκαν ενάντια στη Δικτατορία.

Μιλούσε με πάθος για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων μας στην Κύπρο, στη Θράκη, στο Αιγαίο. Ξεχωριστή ήταν και λόγω της διεθνούς ακτινοβολίας της η συμβολή της στην προώθηση των εθνικών μας υποθέσεων με τη συμμετοχή της σε αποστολές της Βουλής των Ελλήνων στις ευρωπαϊκές και άλλες πρωτεύουσες και σε Διεθνείς Κοινοβουλευτικούς Οργανισμούς, ιδίως στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης. Εκεί διέπρεψε ως μέλος και στη συνέχεια ως επικεφαλής της ελληνικής αντιπροσωπείας, στις περιώνυμες, ο χαρακτηρισμός είναι του Χρήστου του Ροκόφυλλου, αντιπαραθέσεις της με την τουρκική αντιπροσωπεία. Ο Χρήστος και η Έλσα θα μπορούσαν να μας πουν πάρα πολλά, γιατί στη συνέχεια είχαν και τις διηγήσεις της ίδιας για όλα εκείνα τα περιστατικά, στα οποία με πολύ πάθος και πατριωτισμό συμμετείχε.

Στη Βουλή των Ελλήνων έδινε πάντα το παρόν των ιδεών της σε μια σειρά από ζητήματα που επηρεάζουν και καθορίζουν τη ζωή όλων μας, από την οικονομία και την προστασία των κοινωνικά ασθενέστερων μέχρι το περιβάλλον και την πολιτική του κράτους για τον πολιτισμό. Υποστήριξε τα δικαιώματα των γυναικών και την ανάγκη προσαρμογής του νομοθετικού πλαισίου που καθορίζει τις κοινωνικές σχέσεις στην αρχή της ισότητας των φύλων. Συνέβαλε, επίσης, με τις θέσεις της, στην οικοδόμηση του κοινωνικού κράτους και τον εκδημοκρατισμό της Δημόσιας Διοίκησης.

Διάλεξα από τις εκατοντάδες των σελίδων που αποτυπώνουν αγορεύσεις της στα πρακτικά της Βουλής να σας διαβάσω ένα μικρό απόσπασμα από την ομιλία της σε ένα νομοσχέδιο του Υπουργείου Παιδείας. Η ομιλία αυτή έγινε στις 30 Αυγούστου 1978. Όπως όλοι γνωρίζουμε αυτή την περίοδο γίνεται πολύ συζήτηση για έναν διάλογο για την παιδεία. Ιδού πόσο ζωντανά, πόσο σημερινά είναι τα λόγια της. Έλεγε λοιπόν σε εκείνη την αγόρευσή της η Πανεπιστημιακός και Βουλευτής Αμαλία Φλέμιγκ: *«Έχουμε την υποχρέωση να δώσουμε στους φοιτητές μας τα μέσα να σπουδάσουν. Να τους δώσουμε ότι χρειάζεται για να μπορέσουν να έχουν τον ενθουσιασμό να μελετήσουν. Πρέπει να διατεθούν πλούσιοι πόροι. Πρέπει να δοθούν πολλή υποτροφίες για να μπορούν οι φοιτητές να ζουν και να σπουδάζουν. Οι καθηγητές πρέπει να καταλάβουν πως το κύριο πρόσωπο στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα δεν είναι ο Πρύτανης, δεν είναι οι ίδιοι, είναι ο φοιτητής. Πρέπει να έχει ο φοιτητής δικαίωμα, να διαφωνεί και να συζητά»*. Και κατέληξε με τη διαπίστωση: *«Στο δικό μας Πανεπιστήμιο δεν γίνεται συζήτηση»*.

Αυτές και άλλες αρχές και στόχοι ενσωματώθηκαν στο νομοθετικό πλαίσιο της μεγάλης εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης που προώθησε η κυβέρνηση του Ανδρέα Παπανδρέου στην περίοδο 1982-1986. Από τότε πολλή άλληλα ξαν προς το καλύτερο, πολλή έμειναν στάσιμα. Δυστυχώς, όμως, τα τελευταία χρόνια στα πιο πολλά πήγαμε ξανά πίσω.

Αν υπάρχει κάτι που όλοι διαπιστώνουμε με αγωνία είναι ότι όσο περνούν τα χρόνια τόσο λείπουν από το πολιτικό

και γενικότερα από το δημόσιο βίο μας προσωπικότητες διατεθειμένες να γίνουν κυριολεκτικά παρανάηλωμα στο βωμό αξιών και ιδεών που νοιώθουν πως αξίζει να υπηρετήσουν. Η Αμαλία Φλέμιγκ υπήρξε και συνεχίζει να είναι μια τέτοια προσωπικότητα, τόσο σύνθετη και τόσο απλή, τόσο μεγάλη και τόσο ανθρώπινη που την ίδια στιγμή που διέθετε όλους τους υλικούς της πόρους για να πραγματοποιήσει το όνειρο της ζωής της τη δημιουργία του Ιδρύματος Βασικής Βιολογικής Έρευνας Αλέξανδρος Φλέμιγκ, την ίδια ώρα έδινε μάχη στη Βουλή για να υπερασπίσει τα δικαιώματα για να κατοχυρωθεί νομοθετικά στον τόπο μας η προστασία των ζώων. Θυμάστε την αγόρευσή της για τις γάτες. Ίσως αυτή η προσωπικότητα να μην είχε

φτάσει σε αυτή την ολοκλήρωση εάν η Αμαλία Φλέμιγκ από τη νεανική της ηλικία μέχρι και το τέλος της ζωής της δεν ήταν μια διαρκής σπουδάστρια της φύσης, μια ερευνήτρια που λίτρευε την επιστήμη της και την υπηρετούσε με μοναδικό σκοπό την περιφρούρηση της αρμονίας της φύσης, σε μια εποχή που ήδη έδειχνε πως η ανθρώπινη παρέμβαση διατάρασε αυτή την αρμονία με δραματικές μακροπρόθεσμες επιπτώσεις για τον ίδιο τον άνθρωπο.

Η Αμαλία Φλέμιγκ, κυρίες και κύριοι, υπήρξε μια από τις πρωτοπόρες φυσιολογίες του αιώνα και στον αγώνα των Ελληνίδων για να κατακτήσουν την κοινωνική ισότητα που δικαιούνταν. Είναι, λοιπόν, απολύτως εύστοχη επιλογή, και συχαίρω γι αυτό το Σύνδεσμο Ελληνίδων Επιστημόνων, να γιορτάσει την Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας και τη συμπλήρωση 85 χρόνων από την ίδρυσή του με αυτή την εκδήλωση τιμής στην Αμαλία Φλέμιγκ. Οφείλω να ευχαριστήσω το Σύνδεσμο, γιατί μου έκανε την τιμή να με προσκαλέσει να συμμετάσχω σε αυτή την εκδήλωση. Σας ευχαριστώ πολύ.

Ειρήνη Λαμπράκη: Πρώην Υφυπουργός, πρώην Βουλευτής και Ευρωβουλευτής του ΠΑΣΟΚ, επικεφαλής του Συμφώνου Σταθερότητας για τα Βαλκάνια

Κυρίες και κύριοι, φίλοι και φίλες της Αμαλίας Φλέμιγκ, θα ήθελα να ευχαριστήσω το Σύνδεσμο Ελληνίδων Επιστημόνων γιατί μου δίνει μια μοναδική ευκαιρία να εκφράσω δημόσια τα αισθήματα που έτρεφα και τρέφω για την Αμαλία Φλέμιγκ. Δεν το έχω κάνει ποτέ και γι αυτό πραγματικά σας ευχαριστώ από τα βάθη της καρδιάς μου.

Την Αμαλία τη Φλέμιγκ τη συνάντησα για πρώτη φορά το 1974 σε μια πολιτική συγκέντρωση του ΠΑΣΟΚ και ακόμα θυμάμαι ότι αισθάνθηκα κάτι σαν δέος. Γιατί για τις γυναίκες της γενιάς μου η Αμαλία ήταν πράγματι ένας θρύλος. Γνωρίζαμε τόσα γι αυτήν, χωρίς να την ξέρουμε προσωπικά. Γνωρίζαμε ότι η φύση την είχε προικίσει με ομορφιά. Θαυμάζαμε τη φυσική της ομορφιά. Θαυμάζαμε παράλληλα τη σπουδαία επιστήμονα και ερευνήτρια που εργάστηκε στο νοσοκομείο Nequer του Παρισιού, στο Ράιτ Φλέμιγκ Ινστιτούτο του Λονδίνου και μετέπειτα έγινε Πρόεδρος του Ελληνικού Ιδρύματος Βασικής Βιολογικής Έρευνας Αλέξανδρος Φλέμιγκ. Αλλά εκείνη την εποχή της μεταπολίτευσης, που όλοι βρισκόμασταν σε μια πολιτική και πνευματική έξαρση, περιβάλαμε με απεριόριστο θαυμασμό και σεβασμό τη γυναίκα Αμαλία Φλέμιγκ, με τον ακέραιο και ασυμβίβαστο χαρακτήρα, που συμμετείχε δυναμικά σε όλους τους εθνικούς, δημοκρατικούς και κοινωνικούς αγώνες και αγόγγυστα υπέφερε φυλακίσεις και ταλαιπωρίες, χωρίς ποτέ να υπαναχωρήσει και χωρίς ποτέ να συμβιβαστεί.

Οι γυναίκες της εποχής μου θαυμάζαμε την Αμαλία Φλέμιγκ και γιατί αφιέρωσε ένα μεγάλο κομμάτι της ζωής της στον αγώνα για την ισότητα των δύο φύλων και την κοινωνική απελευθέρωση των γυναικών. Μετά τη μεταπολίτευση υπήρξε άξια Πρόεδρος του Συνδέσμου Ελληνίδων Επιστημόνων. Σε αυτή τη συνάντησή μας, εγώ τότε μια πολύ νεαρή δικηγόρος, συνάντησα την Αμαλία Φλέμιγκ, και θέλησα να εκφράσω αυτόν το θαυμασμό, αλλά δεν το έκανα, γιατί φοβήθηκα ότι ένας άνθρωπος της δικής της ποιότητας μπορούσε να το εκλάβει ως κοίτακεία και αυτό

δεν θα μου άρεσε. Το μόνο που της είπα, από ό,τι θυμάμαι και της το διηγούμουν μετά, ήταν ότι εμείς οι γυναίκες μέλη του ΠΑΣΟΚ καμαρώναμε που ήταν ιδρυτικό μέλος του κόμματός μας. Μετά το 1977 συναντηθήκαμε στα έδρανα του Κοινοβουλίου και για καλή μου τύχη η συνάντηση αυτή κράτησε μέχρι την ημέρα που η Αμαλία έφυγε από κοντά μας.

Ανατρέχοντας σε αυτήν την εποχή, μπορώ να μοιραστώ μαζί σας την προσλαμβάνουσα εικόνα που έχω από την κοινοβουλευτική της παρουσία. Δεν θα αναφερθώ σε όσα ο Απόστολος Κακλαμάνης με τόσο ωραίο τρόπο είπε γι αυτή την παρουσία. Θα αναφερθώ σε κάποια χαρακτηριστικά που μου έκαναν εντύπωση. Η Αμαλία έδινε μαθήματα αξιοπρέπειας και ευγένειας, αληθιά ταυτόχρονα και σθεναρότητας στη διεκδίκηση δίκαιων αιτημάτων και σταθερότητας σε αρχές και αξίες. Αυτή η τόσο ευγενική και τρυφερή προς ανθρώπους και ζώα γυναίκα δεν υποχωρούσε εύκολα. Διεκδικούσε ότι θεωρούσε δίκαιο και ορθό μέχρι τελικής πτώσεως. Στην περίπτωση της πραγματικά ταιριάζει εκείνο «τα φαινόμενα απατούν».

Ξεφυλλίζοντας κανείς τα πρακτικά της Βουλής εκείνης της περιόδου διαπιστώνει την τακτική και ουσιαστική παρουσία της στα κοινοβουλευτικά δρώμενα. Οι ομιλίες και οι τοποθετήσεις της ήταν πολιτικές, χωρίς τα χαρακτηριστικά του ξύθινου λόγου εκείνης της εποχής. Στις ομιλίες και στις τοποθετήσεις της κυριαρχούσε το συναισθηματικό στοιχείο, αληθιά τα επιχειρήματά της ήταν τεκμηριωμένα και οργανωμένα με επιστημονικό τρόπο. Έζησα την Αμαλία ως Βουλευτή της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και ως Βουλευτή της πλειοψηφίας. Και αυτή τη διάκριση την κάνω, δεν την είπε ο Απόστολος, την υπαινίχτηκε όμως, γιατί ξέρετε, κάποιοι Βουλευτές διαφοροποιούν τον τρόπο άσκησης του λειτουργήματός τους ανάλογα αν είναι Βουλευτές της Αντιπολίτευσης ή Βουλευτές της Συμπολίτευσης. Η Αμαλία Φλέμιγκ αντίθετα κατανοούσε την ουσία του λειτουργήματος του Βουλευτή. Γι αυτό ακόμα και ως Κυβερνητική Βουλευτής δεν δίστασε ποτέ να υποστηρίξει τις απόψεις της και με σθεναρότητα και με συνέπεια.

Όπως είπα, η Αμαλία Φλέμιγκ είχε τακτική και ουσιαστική παρουσία στη Βουλή. Συγχρόνως όμως ακούραστα εκπροσωπούσε το ΠΑΣΟΚ, δηλαδή τις ελληνικές θέσεις στα διάφορα Διεθνή Φόρα. Γιατί μαζί με τη Μελίνα Μερκούρη διέθεταν ένα διεθνώς ιδιαίτερο κύρος και ακτινοβολία. Αληθιά εκείνο που την ευχαριστούσε περισσότερο και το αναλάμβανε με ενθουσιασμό ήταν οι επισκέψεις και οι πολιτικές ομιλίες σε όλη την Εηλλάδα. Θυμάμαι ότι είχε φύγει η Αμαλία από κοντά μας όταν πήγαμε για κάποια συγκέντρωση πολιτική στους Φούρνους Ικαρίας. Μετά την ομιλία, οι άνθρωποι, πολύ φιλόξενα, μας παρέθεσαν γεύμα και εκεί που τρώγαμε, κάποιος συνομιλητής ήρθε και είπε, έχουμε παράπονα, εσείς από το κέντρο δεν έρχεστε τακτικά. Πετάγεται τότε κάποιος άλλος και του λέει, τι σε νοιάζει; Σε μας το ΠΑΣΟΚ έστειλε την Αμαλία Φλέμιγκ.

Ένα άλλο χαρακτηριστικό της Αμαλίας ήταν ότι σεβόταν το ακροατήριό της. Είτε απευθυνόταν σε επιστήμονες, είτε σε καλλιτέχνες, είτε σε εργάτες, είτε σε αγρότες, είτε σε νέους, μιλούσε με τον ίδιο τρόπο. Ένα κράμα συναισθήματος και λογικής χωρίς ποτέ να καταφεύγει σε υπεραπλουστεύσεις και λαϊκισμούς. Τη θητεία 1977-1981 ήμουν μέλος μια Διακομματικής Επιτροπής για την τροποποίηση του οικογενειακού δικαίου και την εναρμόνισή του με τις διατάξεις του άρθρου 4 του Συντάγματος. Για τη διαμόρφωση των θέσεών μας συνεργάστηκα με Γυναικείες Οργανώσεις, όπως ο Σύνδεσμός σας, αληθιά και με όλες τις άλλες συναδέλφους όλων των κομμάτων. Στις συναντήσεις αυτές με την Αμαλία πολλές φορές με εξέπληξε η οξυδέρκεια και η προοδευτικότητα των απόψεών της στα θέματα της ισότητας των δυο φύλλων στα πλαίσια του οικογενειακού δικαίου. Το ισχύον οικογενειακό δίκαιο της χώρας μας σε κάποια άρθρα φέρει και τη σφραγίδα της Αμαλίας.

Θα ομολογήσω όμως ότι το μέγεθος της πολιτικής παρέμβασης και προσφοράς της για τον τόπο μας το διαπίστωσα αργότερα το '81 με '85 ως μέλος της Εθνικής Αντιπροσωπείας στο Συμβούλιο της Ευρώπης. Η Αμαλία Φλέμιγκ ήταν αρχηγός της Ελληνικής Αντιπροσωπείας και ως αρχηγός υπήρξε υποδειγματική, δημοκρατικότατη. Γνώριζε πάντοτε τα θέματα, ήταν πάντοτε προετοιμασμένη, μας ενημέρωνε και μας βοηθούσε. Εκείνη την εποχή χρειαζόταν να είσαι πολύ μαχητικός στα πλαίσια του Συμβουλίου της Ευρώπης, γιατί πάντοτε στην ατζέντα της Ολομέλειας υπήρχαν θέματα εθνικού ενδιαφέροντος (Κύπρος, Τουρκία) κι εκεί η Αμαλία έδινε τις μάχες της και βοηθούσε και καθοδηγούσε και εμάς.

Είναι χαρακτηριστικό ότι αυτές τις μάχες τις έδινε με όλη της την καρδιά και όταν υπήρχαν τέτοιες συζητήσεις στην Ολομέλεια το βράδυ στο δείπνο μου έκανε αξιολόγηση

της ημέρας και του αποτελέσματος και όταν ήταν ικανοποιημένη με το αποτέλεσμα κάποιας ψηφοφορίας μου έλεγε, κοίτα Ρένα, σήμερα η Ελλάδα ανέδειξε σωστά τις θέσεις της. Είχαμε κερδίσει στην ψηφοφορία.

Όταν ήταν προβληματισμένη και ανήσυχη για μια ψηφοφορία την επόμενη μέρα, έλεγε: «Αύριο πρέπει να ασχοληθούμε με την άληφα ή βήτα Αντιπροσωπεία περισσότερο γιατί δεν γνωρίζουν επαρκώς τις θέσεις μας». Υπήρξα αυτόπτης μάρτυρας στο γεγονός ότι πολλές φορές ανατράπηκαν ψηφοφορίες υπέρ των ελληνικών θέσεων μετά από παρέμβαση της Αμαλίας στην Ολομέλεια.

Προσωπικά της χρωστώ πολλή. Με δίδαξε θα έλεγα εκείνη την περίοδο την πολιτική τακτική που πρέπει να ακολουθεί ένας Έλληνας Βουλευτής στα Διεθνή Φόρα για προώθηση σημαντικών ζητημάτων, δηλαδή με δίδαξε την τέχνη που τότε δεν γνώριζα, του lobbying. Την εποχή εκείνη πολλοί Βουλευτές θεωρούσαμε ως αυτόνοτη την υπερψήφιση των ελληνικών θέσεων διότι πιστεύαμε ότι ήταν και δίκαιες και ορθές. Χρειάστηκα εντατικά μαθήματα για να αντιληφθώ ότι η ψηφοφορίες διαμορφώνονται συνήθως με συζητήσεις και επαφές εκτός της αίθουσας του Κοινοβουλίου. Τα μαθήματα αυτά δεν πήγαν χαμένα. Αποδείχτηκαν πολύ χρήσιμα σε μένα όταν 10 χρόνια μετά εκλέχτηκα Ευρωβουλευτής.

Βέβαια η Αμαλία είχε και ένα άλλο όπλο για να κερδίζει τις καρδιές των αλληλοδιδασκόμενων συναδέλφων. Ακούραστη και φιλόξενη πάντοτε άνοιγε το κομψό σπίτι της σε κάθε Κοινοβουλευτική Αντιπροσωπεία του Συμβουλίου της Ευρώπης. Οι χειροποίητες λιχουδιές της και η φιλοξενία της δημιουργούσαν μια ατμόσφαιρα κατάλληλη για να αναπτυχθούν, να συζητηθούν και εν πολλοίς να γίνουν δεκτές οι ελληνικές θέσεις.

Συνάντησα την Αμαλία το '77 με αισθήματα θαυμασμού. Αυτά τα αισθήματα παρέμειναν μέχρι την τελευταία μας συνάντηση. Σήμερα, που η χώρα μας βρίσκεται στη δίνη μιας σοβαρότατης οικονομικής, κοινωνικής και πολιτικής κρίσης, η απουσία Πολιτικών σαν την Αμαλία είναι αισθητή. Συγκέντρωνε όλα εκείνα τα χαρακτηριστικά που εμπνέουν εμπιστοσύνη και ενισχύουν την αξιοπιστία της πολιτικής και των Πολιτικών στα μάτια του λαού. Διέθετε γνώση, ήθος, αγωνιστικότητα, ανιδιοτέλεια, συνέπεια σε αρχές και αξίες και το σημαντικότερο διέθετε ανθρωπιά. Για μένα και τελειώνω, παραμένει πάντοτε ένα πρότυπο πολιτικού και ανθρώπου. Σας ευχαριστώ πολύ.

Δρ Έλσα Ροκοφύλλου: Πρόεδρος του Ιδρύματος Αλέξανδρος Φλέμιγκ

Εγώ είχα την τύχη να γνωρίσω την Αμαλία και να συμπορευτώ μαζί της σε πάρα πολλά επίπεδα και τη μεγάλη τιμή να με συγκαταλέγει στις φίλες της. Το να μιλήσει κανείς για την Αμαλία σύντομα είναι ακατόρθωτο. Για μένα η Αμαλία ήταν ένα πρότυπο. Έξυπνη, καθημερινή, δυνατή και συγχρόνως ανθρώπινη με απέραντη καλοσύνη. Περήφανη αλλά και με μοναδικό αίσθημα αηθροισμού και δοσίματος στους συνανθρώπους της.

Με υψηλό αίσθημα δικαιοσύνης, με αταλάντευτη πίστη στην ελευθερία και την αξιοπρέπεια των ανθρώπων, θάρρα μέχρι που άγγιζε καμιά φορά τα όρια της άγνοιας, του κινδύνου. Με πίστη για την ικανότητα των ανθρώπων και γι αυτό μεγάλη υποστηρίχτρια της αξιοκρατίας, της έρευνας και κυρίως της έρευνας που αποσκοπεί στην απόληψη του ανθρώπινου πόνου. Και τέλος μεγάλη λάτρης της πατρίδας της, της Ελλάδας.

Θα μου επιτρέψετε να αναφέρω μερικά περιστατικά για να σκιαγραφήσουν την προσωπικότητά της. Όταν, μετά το θάνατο του ανδρός της, η Αγγλική Βουλή, επειδή ήταν λιγότερο από 3 χρόνια παντρεμένη με τον Αλέξανδρο Φλέμιγκ και δεν δικαιούταν σύνταξης, της έβγαλε τιμητική σύνταξη, η Αμαλία την αρνήθηκε, παρόλο που είχε αρκετή ανάγκη εκείνη την εποχή για χρήματα. Αυτό το έκανε για να αποδείξει ότι παντρεύτηκε τον Φλέμιγκ επειδή τον αγαπούσε και όχι γι αυτό που ήτανε.

Την αγάπη της για την ελευθερία, την αξιοπρέπεια και γενναιότητά της την απέδειξε πάρα πολλές φορές με την ενεργό συμμετοχή της στην αντίσταση του '40 και του '67. Στα χρόνια της Χούντας, εκτός από ενεργό μέλος του ΠΑΚ και τη συμμετοχή της στην απόδραση του Παναγιώτη, για την οποία και φυλακίστηκε όπως είναι γνωστό, βοήθησε όσο μπορούσε όλες τις οικογένειες των κρατουμένων.

Θα σας πω ένα μικρό περιστατικό από τη δίκη των 35 της Δημοκρατικής Άμυνας που ήταν μάρτυρας υπεράσπισης του Χρήστου του άντρα μου και του καθηγητή Σάκη Καράγιωργα. Η υπεράσπιση αυτή παρουσίαζε μια ιδιαίτερη δυ-

σκολία, γιατί η ομάδα μας είχε αποδεχτεί ότι χρησιμοποιούσε βόμβες και αυτό ήταν στα χέρια των στρατοδικών ένα επιχείρημα για να τους στριμώξει πάρα πολύ.

Ο διαβόητος Λιαπής Εισαγγελέας της Χούντας απευθυνόμενος στην Αμαλία της είπε: «Καλή όλα αυτά που μας ήθετε, τι έχετε να μας πείτε για τη ρίψη βομβών; Που ακούστηκε καθηγητής πανεπιστημίου να ρίχνει βόμβες; Ούτε στην κατοχή δεν έγινε ποτέ κάτι τέτοιο». Και η Αμαλία γλυκά, «Αθήθεια; Κανένας καθηγητής πανεπιστημίου δεν έριξε βόμβες στην κατοχή»; Ο Λιαπής εκνευρισμένος, «κανείς ποτέ». Και η Αμαλία ακόμη γλυκύτερα και με αθώο ύφος απάντησε: «Κακώς, πολύ κακώς».

Η αγάπη της για την Ελλάδα έχει αποδειχτεί πάρα πολλή φορές. Όταν θέλησαν να την απελάσουν, προτίμησε τη φυλακή. Και όταν την επιβίβασαν με το ζόρι στο αεροπλάνο, αρνήθηκε να ανέβει και κάθισε στο αεροδρόμιο Heathrow μέχρι που ήρθε ο Πρέσβης και της ανακοινώθηκε ότι της αφαιρέθηκε η ελληνική της ιθαγένεια. Όταν μετά τη Δικτατορία επανήλθε στην Ελλάδα πήγε στη Βρετανική Πρεσβεία και ζήτησε να αποποιηθεί την βρετανική υπηκοότητα, πράγμα που η Πρεσβεία αντιμετώπιζε για πρώτη φορά. Μετά την αποκατάσταση της δημοκρατίας η Αμαλία Φλέμιγκ αφοσιώθηκε στο κύριο έργο της, που ήταν η υποστήριξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Στην Κύπρο συμμετείχε στη μεγάλη πορεία προς την Αμμόχωστο και περπάτησε 4 χιλιόμετρα παράλληλα που η πεζοπορία δεν στις συνθήειές της. Υπερασπίστηκε τα ανθρώπινα δικαιώματα όταν επί Χούντας βοήθησε αποφασιστικά στην έξοδο της Ελλάδας από το Συμβούλιο της Ευρώπης και όταν μετά τη Μεταπολίτευση, όπως είπε και η Ρένα, έδωσε τις μάχες της σαν επικεφαλής των Βουλευτών στο Συμβούλιο της Ευρώπης. Μέσα στα πλαίσια αυτά ήταν και η ένταξή της στο Γυναικείο Κίνημα. Έτσι δέχτηκε να είναι υποψήφια όλων των αγωνιστικών δυνάμεων για την προεδρία του Συνδέσμου Ελληνίδων Επιστημόνων.

Τέλος θα μιλήσω για το Ίδρυμα και το Ερευνητικό Κέντρο Αλέξανδρος Φλέμιγκ. Η δημιουργία του Ιδρύματος το 1965 από την Αμαλία Φλέμιγκ ήταν η υλοποίηση του οράματός της να υπάρξει και στην Ελλάδα ένα Κέντρο Βασικής Έρευνας στη μοριακή βιολογία υψηλού επιπέδου σαν συνέχιση του έργου του μεγάλου Αλέξανδρου Φλέμιγκ του οποίου υπήρξε συνεργάτης για 8 χρόνια και μετέπειτα σύζυγός του.

Όταν γύρισε στην Ελλάδα η Αμαλία συνέχισε στον Ευαγγελισμό της ερευνητικές της δραστηριότητες. Το Ίδρυμα απέκτησε αρχικά χώρο στη Βάρη και ακολούθως άρχισε η κατασκευή ενός εκ των προβλεπόμενων κτιρίων για τη στέγαση των πρώτων ερευνητικών εργαστηρίων της μοριακής βιολογίας.

Δυστυχώς, ενώ είχε προχωρήσει το έργο, όταν οι δικτάτορες αντελήφθησαν πιο αντεθνικό πρόσωπο είναι επικεφαλής του Ιδρύματος, σταμάτησε η χρηματοδότηση, το κτίριο εγκαταλείφτηκε και βανδαλίστηκε σε τραγικό σημείο. Η εμφάνιση του κτιρίου το '75 που πρωτοπήγαμε με την Αμαλία ήταν κάτι το τραγικό. Δεν μπορείτε να το πιστέψετε.

Μετά την αποκατάσταση της δημοκρατίας προσπάθησε να επανενεργοποιήσει το Ίδρυμα. Τις προσπάθειές της παρακολούθησα ως μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματός της από το 1975 που επανασυστήθηκε και είναι θέση που με τιμά ακόμη ιδιαιτέρως. Σημειωτέων ότι ένα πράγμα που την πλήγωσε περισσότερο από όλα αυτά που τράβηξε επί Χούντας ήταν ότι το τότε Διοικητικό της Συμβούλιο υποχρεώθηκε από το καθεστώς να την αποκηρύξει. Αυτό δεν το ξεπέρασε ποτέ. Ήταν τραγικό.

Τότε το Ίδρυμα υπαγόταν στο Υπουργείο Υγείας και με τη λιγοστή επιχορήγηση που είχαμε περιοριστήκαμε στο να κάνουμε μια περίφραξη του χώρου, προσλάβαμε ένα φύλακα και του φτιάξαμε ένα σπιτάκι, και αρχίσαμε την προσπάθεια για την αποκατάσταση του κτιρίου, την αποπεράτωση του κτιρίου. Μετά τη δημιουργία του Υπουργείου Έρευνας και Τεχνολογίας υπαχθήκαμε σαν Εποπτευόμενος Φορέας στο Υπουργείο Έρευνας και Τεχνολογίας. Μέχρι το θάνατό της μπορέσαμε να τελειώσουμε μόνο τη μελέτη και να εκδοθούν τα τεύχη δημοπράτησης για την αποπεράτωση του κτιρίου.

Το 1986 που η Αμαλία πέθανε, Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου ήταν ο Όθων Κυριακός, μια εξέχουσα προσωπικότητα πρώην Πρόεδρος του Συμβουλίου Επικρατείας, διωχτής επί Χούντας, γνωστός για το ήθος του και τη νομική του κατάρτιση. Εξελέγη τότε Πρόεδρος του Ιδρύματος κι εγώ Αντιπρόεδρος. Μπορεί ο Πρόεδρος να μην είχε εμπειρία στα θέματα της έρευνας αλλιά η νομική του γνώση και κυρίως το ήθος του μας κάλυ-

πτε σε όλες μας τις προσπάθειες. Έμεινε Πρόεδρος ως λίγο πριν από το θάνατό του, όσο άντεξε λόγω της ηλικίας του.

Εκείνη την εποχή υπήρχε μεγάλο ενδιαφέρον για το AIDS λόγω της ταυτόχρονης ανακάλυψης του ιού από τον Μοντανιέ στο Παρίσι (που πήρε το βραβείο Νόμπελ για αυτή την ανακάλυψη) και τον Γκάιλο στην Αμερική. Είχαν φτάσει στα Δικαστήρια μέχρι που οι Πρόεδροι των δύο κρατών επενέβησαν για να βρεθεί μια συμβιβαστική λύση. Ο αείμνηστος Παπαευαγγέλιου, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου μας, έμαθε σε ένα Συνέδριο ότι μέσα σε αυτή τη συμφωνία υπήρχε και ένας όρος: το 25% των κερδών θα πήγαινε στην ίδρυση ενός διεθνούς ιδρύματος για το

AIDS στον τρίτο κόσμο. Σκεφτήκαμε τότε να τους παραχωρήσουμε μέρος του κτιρίου για αυτό το σκοπό, δηλαδή ένα μέρος του κτιρίου να παραχωρηθεί για αυτό το Ίδρυμα, λόγω της θέσης της χώρας μας κοντά στην Αφρική. Είχε έρθει μάλιστα και ο Μοντανιέ, τον οποίο περιποιηθήκαμε και του άρεσε πάρα πολύ, κυρίως το περιβάλλον και η θέα. Τελικά το πρόγραμμα αυτό δεν πραγματοποιήθηκε. Αλλά εμάς μας βοήθησε διότι έτσι απευθυνθήκαμε και συγκινήσαμε την πολιτική ηγεσία του τότε.

Υπουργός ήταν τότε ο Αναστάσιος Πεπονής που ενίσχυσε τα σχέδιά μας. Αργότερα το 1990 επανήλθε ο κύριος Πεπονής στο ίδιο Υπουργείο Ανάπτυξης με Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας τον αείμνηστο καθηγητή Θεοχάρη. Ευτυχής συγκυρία, γιατί πίστεψαν στους σκοπούς μας και μας έδωσαν από το πακέτο Ντελέρ το σημαντικό ποσό των 150 εκατομμυρίων δραχμών για τη μερική Αποπεράτωση του Κτιρίου.

Αργότερα, επί Υπουργού Υγείας του Καθηγητή Μερικά και Γενικό Γραμματέα τον Θεοχάρη, το έργο αναβαθμίστηκε σε πλήρη αποπεράτωση του κτιρίου για τη δημιουργία ενός Εθνικού Κέντρου Βασικής Έρευνας στη Μοριακή Βιολογία. Στην Επιτροπή που πήρε αυτή τη μεγάλη απόφαση μετείχαν όλα τα μέλη της Βιοϊατρικής του τότε ΕΣΕΠ (Εθνικό Συμβούλιο Έρευνας και Τεχνολογίας) και κάποιες προσωπικότητες που είχε επιλέξει ο ίδιος ο Υπουργός. Αποφασίστηκε, επίσης, να συσταθεί ομάδα για να καθοριστούν οι στόχοι του Κέντρου, η οποία κατέληξε στη δημιουργία 5 Ινστιτούτων με αντικείμενο τη γενετική, την ογκολογία, την ανοσολογία, την ιολογία και την αναπτυξιακή βιολογία. Το έργο εγκαινιάστηκε το '93, βοηθούμενοι πολύ και από την Τεχνική Υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας. Επί της θητείας του κύριου Χριστοδουλίδη ως Γενικού Γραμματέα της Έρευνας και Τεχνολογίας ολοκληρώθηκε η δημιουργία του Κέντρου ως Ανεξάρτητου Εθνικού Κέντρου Ερευνών Ιδιωτικού Δικαίου υπαγόμενο όπως όλα τα Εθνικά Κέντρα στο νόμο 1514 περί έρευνας. Η μόνη ιδιομορφία του είναι ότι στο Διοικητικό Συμβούλιο μετέχει και ένα μέλος του Ιδρύματος.

Το Ίδρυμα παραχώρησε στο Κέντρο το κτίριο και τον περιβάλλοντα χώρο με απλή συμβολαιογραφική πράξη, γιατί θεωρήθηκε ότι η ίδρυσή του υλοποιούσε τους σκοπούς του Ιδρύματος, όπως περιγράφονται στο Προεδρικό Διάταγμα του '65. Τα επιτεύγματα του Κέντρου θα τα ακούσετε από τον Επιστημονικό Διευθυντή και Πρόεδρο του Κέντρου Δρ. Κόλλια.

Το 1996 το Υπουργείο Υγείας μας ζήτησε ένα χώρο για να χτίσει δύο κτίρια για δύο Ινστιτούτα που αφορούσαν τον έλεγχο της δημόσιας υγείας και το εργαστήριο υγείας. Το Ίδρυμα παραχώρησε αυτόν το χώρο με δικαστική απόφαση, και μάλιστα ανιδιοτελώς, χωρίς καν ένα συμβολικό αντίτιμο.

Σήμερα το Ίδρυμα επικεντρώνεται στην αναβάθμιση του Μουσείου «Αλέξανδρος Φλέμιγκ». Το μουσείο αυτό, που προβλεπόταν από την ίδια την Αμαλία, στεγάζεται πρόχειρα σε ένα μικρό χώρο του Κέντρου, 20 μόλις τετραγωνικών μέτρων. Στο πολύτιμο υλικό του μεταξύ άλλων περιλαμβάνεται και το πρωτότυπο αρχείο του Αλέξανδρου Φλέμιγκ με τα αυθεντικά πηλακίδια με τα οποία ανακάλυψε αρχικά την ισοζύμη και ακολούθως την πενικιλίνη, ζωγραφισμένα και σχολιασμένα από το ίδιο του το χέρι. Υπάρχουν επίσης και τα προσωπικά αντικείμενα του Φλέμιγκ, που μας δώρισε η Αμαλία, καθώς επίσης και βιβλία, δημοσιεύσεις, αλληλογραφία, παράσημα, πορτρέτα του.

Η αναβάθμιση του μουσείου σε Μουσείο Σύγχρονης Επιστήμης και Βιοτεχνολογίας θα γίνει σε δύο φάσεις. Σε πρώτη φάση θα βρεθεί χώρος άλλων 100 τ.μ. στο ίδιο κτίριο του Κέντρου. Θα είναι ένας ζωντανός οργανισμός με εφιαλτήριο το αρχείο και με επέκταση στα σημερινά επιτεύγματα στο χώρο της βιοτεχνολογίας με σύγχρονα οπτικοακουστικά μέσα ώστε ο επισκέπτης να έχει αλληλεπίδραση και να κάνει το δικό του οδοιπορικό μέσα στο

μουσείο. Σε συνεργασία με το Κέντρο Αθηνά, ένα άηθο Ερευνητικό Κέντρο που εξειδικεύεται στην Πληροφορική, θα γίνει ψηφιοποίηση του υλικού με χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ.

Σε δεύτερη φάση θα ενταχθεί στο γενικότερο Πάρκο Βιοτεχνόπολη, το οποίο, μαζί με το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Χωροταξίας, προωθούμε να συμπεριληφθεί στο Ρυθμιστικό Σχέδιο της Αθήνας, καθόσον διαθέτουμε τα τρία κριτήρια γι αυτό:

- άριστο επίπεδο βασικής έρευνας
- τεχνολογικά επιτεύγματα. Ήδη έχουμε την πρώτη ΣΠΥΝΟΦ, η εταιρεία ΣΠΥΝΟΦ είναι συνεργασία των ερευνητικών αποτελεσμάτων με τεχνολογία και προβλέπονται και άλλες πολλές συνεργασίες με Τεχνολογικούς Φορείς και
- πολιτιστικό ενδιαφέρον με τη δημιουργία ενός σύγχρονου μουσείου επιστήμης και τεχνολογίας

Σημειωτέον ότι ήδη έχουν ενδιαφερθεί για συνεργασία το Μουσείο «Αλέξανδρος Φλέμιγκ» του Νοσοκομείου Saint Morris Hospital, όπου εργαζόταν ο Φλέμιγκ, καθώς και η Γραμματεία του Βραβείου Νόμπελ, η οποία ενδιαφέρθηκε να μεταφερθούν τα εκθέματα αυτά στη Σουηδία και να γίνει μεγάλη έκθεση στη Σουηδική Ακαδημία. Μάλιστα ο Γενικός Γραμματέας του Ιδρύματος Νόμπελ με κατάρδιασε προσωπικά πάρα πολύ, διότι πιστεύει ότι έχουμε ασύλληπτο υλικό, τεράστιας αξίας και το έχουμε υποτιμημένο.

Ευχαριστώ πολύ το Σύνδεσμο Ελλήνιδων Επιστημόνων που μου έδωσε την ευκαιρία να μιλήσω για το Ίδρυμα που ήταν το μεγάλο όραμα της Αμαλίας!

Δρ. Γεώργιος Κόλλιας: Πρόεδρος του Ερευνητικού Κέντρου Βιοϊατρικών Επιστημών Αλέξανδρος Φλέμιγκ

Αξιότιμες κυρίες, αξιότιμοι κύριοι, είναι μεγάλη χαρά και τιμή για μένα να βρίσκομαι μπροστά σε σας για να δώσω μια αναφορά κατά κάποιο τρόπο στην ίδια την Αμαλία την Φλέμιγκ, γιατί κάπως έτσι έβαλα μέσα στο μυαλό μου την ιστορία που θέλω να σας πω για το τι έγινε με αυτό το ένα από τα μεγαλύτερα οράματα που είχε, τη δημιουργία του Ερευνητικού Κέντρου Βιοϊατρικών Επιστημών Αλέξανδρος Φλέμιγκ, τη γη που υπήρξε και υπάρχει στη Βάρη της Αττικής. Ένα από τα σημαντικά της οράματα, τα οποία μεταλημπάδευσε στη Διοίκηση του Ιδρύματος Φλέμιγκ, με κύριο εκπρόσωπο και ακούραστο εργάτη την Έλσα Ροκοφύλλη, με την οποία διατηρούμε μια πολύ σημαντική συνεργασία, ώστε να αναπτύξουμε τη βιοϊατρική έρευνα στον ελληνικό χώρο. Μια από τις εντολές που μας άφησε η ίδια η Αμαλία Φλέμιγκ.

Βεβαίως δεν είχα ποτέ τη χαρά και την τιμή να τη γνωρίσω προσωπικά. Αλλά εδώ και 10 χρόνια υπηρετούμε το δικό της όραμα. Θα τη δείτε και στην ταινία αργότερα ανεβαίνοντας την ανηφορίτσα που φτάνει στο Κέντρο να γυρίζει και να ήξει στο φακό: «αυτό θέλω να το δω μια μέρα να δουλεύει».

Με αυτή τη συνείδηση θέλω να σας δώσω μια αναφορά για το πού βρίσκεται σήμερα βιοϊατρική έρευνα στην Ελλάδα καθώς και για το ρόλο που διαδραματίζει το Ερευνητικό Κέντρο Βιοϊατρικών Επιστημών Αλέξανδρος Φλέμιγκ στην ελληνική και διεθνή Έρευνα και Τεχνολογία.

Πού βρισκόμαστε λοιπόν σαν Ελλάδα στο χάρτη της έρευνας; Βλέπουμε ότι με βάση τις επιχορηγήσεις που το ελληνικό κράτος δίνει στην έρευνα και την τεχνολογία βρισκόμαστε στο χαμηλό τελευταίο 10% των χωρών με έξοδα για την έρευνα στη χώρα μας περίπου στο 0,65% ενώ ο μέσος όρος στην Ευρώπη είναι στο 1,84% και υπάρχουν και χώρες, όπως το Ισραήλ ή η Σουηδία, που επενδύουν το 4,71% ή το 3,86% του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος τους.

Δεν διαθέτουμε, λοιπόν, στην Ελλάδα χρήματα για την έρευνα, δεν επενδύουμε στην έρευνα. Παρά ταύτα μας παίρνουν στα σοβαρά οι εταίροι και αυτό είναι ένας δείκτης για να δει κανείς πόσο τα επενδυτικά κεφάλαια θέλουν να επενδύσουν στην Ελλάδα για τη βιοϊατρική έρευνα. Κι εδώ βλέπουμε πάλι ότι σε μέσο όρο στη μονάδα μέτρησης στον πίνακα αυτό στην Ευρώπη είμαστε γύρω στο 1,2%-1,5%. Η Ελλάδα βρίσκεται στην τελευταία θέση στον πίνακα αυτό και μάλιστα δεν υπάρχει κανένα επενδυτικό σχέδιο.

Έχω προσωπική εμπειρία σε αυτό. Όποτε πηγαίνουμε σε επενδυτές και τους λέμε έχουμε μια καλή ιδέα, θέλουμε να

μας δώσετε χρήματα για να επενδύσουμε παραπάνω σε αυτή την ιδέα, ήνευε συγγνώμη, είναι καταπιηκτική ιδέα αηλιά μας έχουν πει ότι στην Εηλήαδα δεν επενδύουμε. Το τοπίο της έρευνας στην Εηλήαδα το βάζω κάπως έτσι και για να γεηάσουμε ηιγάκι αηλιά και για να σας βάλω σε μια άηλη, σε μια νοοτροπία που έρχεται τώρα με μια αηληαγή τεράστια που γίνεται στο χώρο της βιοηογίας. Άηηωστε θα έχουμε ακούσει ότι αυτός ο αιώνας είναι ο αιώνας της βιοηογίας. Πέρασαν οι 10ετίες της πληροφορικής και τώρα οι επόμενες χαρακτηρίζονται ως 10ετίες της βιοηογίας, γιατί πράγματι μέσα από την πρόοδο στη Βιοηογία και τη Βιοϊατρική βηέπουμε καθαρά ότι μπορεί να αηηάξει η καθημερινή μας ζωή και ο πολιτισμός μας προς το καλύτερο.

Είναι ηοιπόν αυτή η αναρχία που επικρατεί σε αυτόν τον πίνακα, σχετική αναρχία, είναι κάτι που έχουμε κάτι στα γονιδιαί μας στην Εηλήαδα και δεν μπορούμε να το οργανώσουμε; Και θέηω να σας πω ότι όχι, κατά τη βιοηογία ο αριθμός των γονιδίων μας δεν εξηγεί τη βιοηογική πολυηηλοκότητα. Οι άνθρωποι έχουν 25 χιηιάδες γονιδια, το σκουηήκι έχει 19,5 χιηιάδες γονιδια, ένα φυτό που ηέγεται αραμπιντόξις έχει 27 χιηιάδες γονιδια, περισσότερο από τον άνθρωπο βηέπετε, υδροσόφυηηα, η μύγα 14 χιηιάδες και η ζύμη 6 χιηιάδες. Μάηιστα η μπανάνα η ίδια έχει περίπου 25% των γονιδίων της είναι ίδια με αυτά του ανθρώπου. Οπότε μάηηον εκεί δεν βρίσκεται η ηύση.

Τι μας κάνει ανθρώπους όμως; Εφόσον έχουμε μόνο μια πολύ μικρή διαφορά στην αηηηηουχία του DNA από τους κοντινότερους πρόγονούς μας τους χιμπατζήδες; Η διαφορά μας στο DNA με τους χιμπατζήδες είναι 1%-2%. Αυτό φτάνει για να μας κάνει μια διαφορά ή βρίσκεται κάτι άηηο μέσα στο γονιδίωμα το οποίο δεν το γνωρίζουμε σήμερα που μας κάνει να διαφέρουμε τόσο πολύ σε μορφοηογία, συμπεριφορά, γηώσσα, συνείδηση από τους χιμπατζήδες και να έχουμε εηάχιστες διαφορές ως προς την ευαισθησία μας σε ασθένειες; Κυρίως έχει βρεθεί ότι έχουμε μικρές διαφορές στην ευαισθησία μας στο AIDS και στην Εηηοοσία μόνο. Όηες οι άηηες οι ασθένειες είναι περίπου ίδιες μεταξύ μας.

Τι μπορεί να είναι αυτή η διαφορά; Αναηύοντας το γονιδίωμα και είμαι σίγουρος θα έχετε ακούσει ότι έχει οηοκηηρωθεί εδώ και αρκετά χρόνια η αηηηηουχιση του γονιδιώματος του ανθρώπου και έχουν γίνει πολλήες παραπάνω έρευνες με εργαηεία βιοπηηοφορικής για την ανάηυση αυτής της πληροφορίας της αηηηηουχισης του γονιδιώματος, γνωρίζουμε σήμερα ότι αυτό που μας κάνει διαφορετικούς δεν είναι αυτή η καθαυτή η αηηηηουχία του DNA που έχουμε μέσα μας αηηά ο τρόπος με τον οποίο ρυθμίζονται τα γονιδιαί μας, ο τρόπος που οργανώνονται σε δίκτυα και ο τρόπος που τα επηρεάζει το περιβάηηον μέσα στο οποίο ζούμε.

Για να σας δώσω ένα μικρό παράδειγμα, ας πάρουμε αυτό το καρτούν το οποίο θα υποθέσουμε ότι υπάρχουν τρία γονιδια σε αυτό τον οργανισμό, οι δυο κύκηοι και το στόμα το οποίο σε αυτή την κατάσταση μας δίνει ένα ηυπημένο φαινότυπο όπως αποκαηείται στη βιοηογία, δηηαδή αυτό που φαίνεται σαν μορφοηογικό χαρακτηριστικό. Εάν αηηάξουμε τη σχέση αυτών των τριών ιδίων γονιδίων μεταξύ τους παίρνουμε έναν πολύ διαφορετικό φαινότυπο. Δεν είναι ηοιπόν τα γονιδια αυτά που μας καθορίζουν τη θέση μας στη ζωή, στη φυσιολογία και στην ασθένεια αηηά είναι η αηηηηεπίδραση μεταξύ τους, το codex μέσα στο οποίο θα ηειτουργήσουν για να μας δώσουν φαινότυπους.

Έτσι από μια παηιά εποχή που ονομάζεται Λειτουργική Γενετική έχουμε περάσει σήμερα σε μια άηηη εποχή όπου η ζωή, το φαινόμενο της ζωής το ίδιο αντιμετωπίζεται όχι τόσο πολύ σαν ένα μηχανικό γεγονός το οποίο υπάρχει ηόγω του ότι υπάρχουν τα διάφορα γονιδια και με μονοσήμαντες ηειτουργίες των γονιδίων αηηά πολύ περισσότερο σαν μια παρτίδα σκάκι μπορεί να συγκριθεί όπου υπάρχουν μεν απηοί κανόνες τους οποίους στη βιοηογία πρέπει ακόμα να τους ανακαηύσουμε, περισσότερους από αυτούς, ξέρουμε πολλούς απηούς κανόνες αηηά υπάρχουν απηοί κανόνες και υπάρχει μια ανάηυση μύριων πιθανοτήτων όπως υπάρχει και μια παρτίδα σκάκι.

Μπορούμε να πετύχουμε περισσότερα στην Εηλήαδα; Ναι, θα μπορούμε να πετύχουμε περισσότερα γιατί αυτή τη στιγμή είναι που μπορούμε να πιάσουμε το επόμενο τρένο. Έχουμε συνηθίσει να χάνουμε τρένα και έχουμε συνηθίσει να ακούμε ότι χάνουμε τρένα. Αυτή τη στιγμή υπάρχει αυτό το επόμενο τρένο το οποίο έχει αρχίσει βέβαια εδώ και 5-10 χρόνια να κινείται αηηά ακόμα μπορούμε να ανέβουμε πάνω σε αυτό το καινούριο τρένο το οποίο βρίσκεται πάνω σε αυτές τις νέες τεχνοηογίες και στη νέα νοοτροπία που αποκτά η βιοηογία και η βι-

οϊατρική για να αναθύσει τη ζωή και την ασθένεια. Τουλάχιστον στο επίπεδο της επιστημονικής παραγωγικότητας, της επιστήμης και της γνώσης που δίνει στον άνθρωπο για τη ζωή και την ασθένεια. Σαφώς υπάρχει και η οικονομική διάσταση στην οποία μπορούν να γίνουν πολλά περισσότερα σχόλια.

Δεν είμαστε μόνοι στην Ελλάδα, είμαστε ευρωπαϊκή χώρα, μπορούμε και συμμετέχουμε σε ευρωπαϊκά δίκτυα και έτσι δεν είμαστε απομονωμένοι, οπότε μπορούμε να πετύχουμε περισσότερα πράγματα. Έχουμε πολύ καλούς άριστους έλληνες επιστήμονες σε όλο τον κόσμο, βασικά έχουμε άριστους έλληνες επιστήμονες και στην Ελλάδα, το ξεχνάμε πολλές φορές αυτό, είμαστε μια μικρή χώρα που έχουμε πλεονεκτήματα γιατί μπορούμε να εστιάσουμε περισσότερο σε προβλήματα και να δημιουργήσουμε συνέργειες για να βρούμε λύσεις.

Με τη δική μου εμπειρία θέλω να δώσω τρεις απλούς κανόνες για το πώς πρέπει να προχωρήσουν τα πράγματα στην έρευνα, τη βιοϊατρική έρευνα. Θα πρέπει να συστήσουμε πρωτοπόρα ερευνητικά προγράμματα που να στηρίζονται σε ήδη υπάρχοντες πυρήνες και τα οποία χρειάζονται λογικό σχεδιασμό και χρηματοδότηση. Αυτό είναι εφικτό.

Όταν υπάρχει μια επιστημονική ανακάλυψη, σας θυμίζω την ανακάλυψη της πενικιλίνης από τον Αλέξανδρο Φλέμιγκ μια και συζητάμε ακριβώς αυτό το σημείο σήμερα, παρατηρήσατε ότι και ο ίδιος ο Αλέξανδρος Φλέμιγκ και η Αμαλία ως κληρονόμος του δεν πλούτισαν ποτέ από αυτή την ανακάλυψη. Και ο λόγος ήταν γιατί ο τότε ακαδημαϊκός κόσμος δεν κατοχύρωνε πνευματική ιδιοκτησία στις ανακαλύψεις που έκανε. Φανταστείτε πόσο πιο πλούσιος θα ήταν ο ίδιος ο Φλέμιγκ ή η Αγγλία ή η ίδια και η Ευρώπη εάν υπήρχε πνευματική ιδιοκτησία στην πενικιλίνη και τα κέρδη των εταιρειών περνάγαν και στα κράτη.

Έτσι και στην Ελλάδα θα πρέπει όπως γίνεται σε πολλά διαφορετικά κράτη στις μέρες μας να μάθουμε να κατοχυρώνουμε την πνευματική ιδιοκτησία και να διαμεσοληθούμε τα προϊόντα και τις τεχνολογίες μας ώστε να υπάρχει οικονομικό και κοινωνικό προϊόν. Θα πρέπει να υπάρξει και ένας διάλογος με την κοινωνία ο οποίος και αυτός δεν υπάρχει στον ελληνικό χώρο και έτσι υπάρχουν πράγματα που μπορούμε να κάνουμε ώστε να γίνουμε πολύ παραγωγικότεροι στον τομέα της βιοϊατρικής έρευνας.

Δυο στοχευμένα εργαλεία που θέλω να προτείνω είναι ότι θα πρέπει να υπάρχει μια δημιουργία μιας εστιασμένης φιλόδοξης εθνικής ερευνητικής πλατφόρμας στις νέες τεχνολογίες και τη βιοτεχνολογία και δημιουργία υποστηρικτικού περιβάλλοντος για μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Μια δυσκολία έχουμε μόνο, ότι δεν μπορούμε να σχεδιάσουμε στρατηγικά, δεν υπάρχει ακόμα εμπειριστατωμένη η αξιοκρατία και η αξιολόγηση στα ερευνητικά μας προγράμματα.

Αυτή είναι η εικόνα του Ερευνητικού Κέντρου Βιοϊατρικών Επιστημών Αλέξανδρος Φλέμιγκ που υπάρχει στη Βάρη της Αττικής, η Έλσα μίλησε για τα προβλήματα που υπήρχαν στο κτίριο για πάρα πολλά χρόνια, αυτή είναι η σημερινή του μορφή, δουλεύει άριστα ως κτίριο και αρχίζει να μην υπάρχει χώρος για περισσότερη ανάπτυξη. Έχει τέσσερα ενεργά ερευνητικά ινστιτούτα, της ανοσολογίας, μοριακής βιολογίας και γενετικής, μοριακής ογκολογίας, κυτταρικής και αναπτυξιακής βιολογίας και ένα το οποίο δεν έχει ιδρυθεί ακόμη, μικροβιολογίας και ιολογίας. Το επιστημονικό προσωπικό είναι 15 ερευνητικές ομάδες διαφόρων μεγεθών, έχουμε 140 άτομα συνολικό προσωπικό, νέους επιστήμονες με διεθνή αναγνώριση και αριστεία.

Οι ερευνητικοί μας στόχοι είναι η βασική γνώση των βιολογικών μηχανισμών παθογένειας, ανοσολογικών, νευροεκφυλιστικών, μεταβολικών ασθενειών και του καρκίνου. Υπάρχουν διάφορα επιτεύγματα και διακρίσεις, διεθνείς βραβεύσεις, επιστημονικές δημοσιεύσεις, αριστεία, η οποία αποδίδεται μετά από κάθε αξιολόγηση στο Ερευνητικό Κέντρο. Το 2005 μπορέσαμε και αναπτύξαμε Γραφείο Διαμεσολήθησης και Μεταφοράς Τεχνολογίας για να μπορούμε ακριβώς να επιχειρηματοποιήσουμε τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που ανακαλύπτονται στο Κέντρο. Με βάση τις χρηματοδοτήσεις είμαστε ένα Κέντρο στο οποίο συμβάλλει ο ελληνικός λαός κατά 17,5% ενώ οι υπόλοιπες χρηματοδοτήσεις έρχονται από εξωτερικές πηγές και είναι ανταγωνιστικές. Αυτό σημαίνει ότι είμαστε ένα Κέντρο σε σπάνια κατάσταση στην Ελλάδα, ένα Κέντρο το οποίο αποδίδει κέρδος στο ελληνικό κράτος και στον έλληνα πολίτη, πράγμα το οποίο δεν είναι σύνηθες, διότι ένα Ερευνητικό Κέντρο Βιοϊατρικών Επιστημών θα έπρεπε να είναι ένας χώρος στον οποίο να επενδύει η Πολιτεία τους φόρους της, παρά να μαζεύει κέρδη.

Είμαστε στην ευτυχή συγκυρία να έχουμε ιδρύσει ήδη μια πρώτη εταιρεία τεχνοβηλαστό του Φλέμιγκ η οποία λέγεται Bumet Code Hellas και η οποία έχει συμβόλαια συνεργασίας με μεγάλες φαρμακευτικές εταιρείες της Αμερικής και της Ευρώπης. Είμαστε στην πολύ ευχάριστη θέση να συμμετέχουμε σε ένα σχηματισμό Ευρωπαϊκών Οργανισμών από τη Γερμανία, Αγγλία, Γαλλία, Ιταλία, Σουηδία, Ισπανία, Πορτογαλία και άλλες χώρες σε ένα σχεδιασμό ο οποίος θα υποστηρίξει την ανάπτυξη ευρωπαϊκών υποδομών για να μπορέσουμε να φαινοτυπήσουμε, σας εισήγαγα ήδη σε αυτή τη λέξη, όλο το γονιδίωμα που υπάρχει στον ποντικό σαν πειραματόζωο και από κει να καταλάβουμε τη λειτουργία των

γονιδίων στο θηλαστικό και από κει να καταλάβουμε και τη λειτουργία των γονιδίων στην υγεία και την παθολογία νόσων του ανθρώπου. Μια πολύ μεγάλη επιτυχία που είχαμε στο Κέντρο ήταν ο συντονισμός ο οποίος μας εδόθη για ένα έργο 11 εκατομμυρίων ευρώ από το 2005 μέχρι το 2009 με το όνομα Μιούτζεν, αυτό είναι ένα ευρωπαϊκό δίκτυο αριστείας για να μπορέσουμε να κατανοήσουμε την πολυπλοκότητα της ανθρώπινης ανοσολογικής ασθένειας.

Τελειώνω με ένα όραμα το οποίο σας εισήγαγε η Έλσα, είναι ένα κοινό όραμα εξεληγμένο ή εν πάση περιπτώσει κατά τις γραμμές της Αμαλίας Φλέμιγκ να δημιουργήσουμε στο Κέντρο Φλέμιγκ ένα Ευρωπαϊκό Κέντρο Αριστείας στη γονιδιωματική και βιοτεχνολογία. Το χώρο αυτό θέλουμε να τον αποκαλούμε Βιοτεχνόπολη, έχει πάρει ήδη το χαρακτηρισμό από το Υπουργείο Χωροταξίας και Περιβάλλοντος, βλέπετε το κτίριο το παλιό και ένα καινούριο κτίριο σε μακέτα το οποίο θέλουμε να βγει μπροστά από το παλιό κτίριο μέσα στο οποίο θέλουμε να στεγάσουμε την κλινική ποντικών, το τεχνολογικό πάρκο, περαιτέρω ερευνητικά ινστιτούτα όπως επίσης και το Μουσείο Φλέμιγκ αθήνα και άλλες δραστηριότητες, ξενώνες, αμφιθέατρα, συνεδριακά κέντρα, πιστεύουμε ότι θα μπορούσε αυτό το όραμα να συνεχίσει πάνω στο όραμα της Αμαλίας Φλέμιγκ και να μας κάνει κι εμάς έστω λίγο παραγωγικούς στη δική της γραμμή οραματισμών. Ευχαριστώ πολύ.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΟΜΙΛΗΤΩΝ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ

- Βουλευτής του ΠΑΣΟΚ στην Β' Περιφέρεια Αθηνών από το 1974 μέχρι σήμερα
- Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων (1993-2004)
- Διετέλεσε Υπουργός: Εργασίας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Έρευνας - Τεχνολογίας, Δικαιοσύνης, Προεδρίας, Υγείας, από το 1981 μέχρι το 1989, στις Κυβερνήσεις Ανδρέα Παναγιάκου.
- Μετέχει στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές: Θεσμών και Διαφάνειας, Δημόσιας Διοίκησης, Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης και Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών (Δ.Ε.Κ.Ο.)

ΕΙΡΗΝΗ ΛΑΜΠΡΑΚΗ

- πρώην Υφυπουργός Υγείας, πρώην Γενική Γραμματέας Απόδημου Ελληνισμού
- πρώην Βουλευτής και Ευρωβουλευτής του ΠΑΣΟΚ
- Επικεφαλής του Συμφώνου Σταθερότητας για τα Βαλκάνια

Δρ. ΕΛΣΑ - ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΝΙΚΟΥ- ΡΟΚΟΦΥΛΛΟΥ

- Χημικός Μηχανικός, Ε.Μ.Π., Διδάκτωρ Φυσικοχημείας Πανεπιστημίου των Παρισίων
- Ερευνητής Α' Βαθμίδας, Συνταξιούχος μετά από 35 χρόνια στο ΔΗΜΟΚΡΙΤΟ στο Ινστιτούτο Επιστήμης Υλικών
- Μέλος του Συνδέσμου φυλακισθέντων και εξορισθέντων αντιστασιακών της περιόδου 1967-1974
- Πρόεδρος Ιδρύματος Αλέξανδρος Φλέμιγκ, Αντιπρόεδρος στο ΕΚΕΒΕ Αλέξανδρος Φλέμιγκ

Δρ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΛΜΙΑΣ

Ο Γιώργος Κόλμιας έλαβε το Πτυχίο Βιολογίας από το Πανεπιστήμιο Αθηνών (1980) και ολοκλήρωσε τη διδακτορική του διατριβή στη Μοριακή Βιολογία από το 1981 έως το 1984 στο Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών. Από το 1985 έως το 1987 εκπόνησε μετα-διδακτορικό ερευνητικό έργο στο τομέα ρύθμισης της γονιδιακής έκφρασης των

γονιδίων των σφαιρινών ως υπότροφος του National Institute for Medical Research, London, UK. Το 1990, μετά την ολοκλήρωση της στρατιωτικής του θητείας, δημιούργησε το Εργαστήριο Μοριακής Γενετικής στο Ελληνικό Ινστιτούτο Παστέρ (1990-2000). Από το 2000, εξελέγη Διευθυντής του Ινστιτούτου Ανοσολογίας του Ερευνητικού Κέντρου Βιοϊατρικών Επιστημών «Αλέξανδρος Φλέμιγκ», και από το Δεκέμβριο του 2002, εξελέγη Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και Επιστημονικός Διευθυντής του ιδίου Κέντρου. Ειδικεύεται στα διαγονιδιακά πρότυπα ασθενειών του ανθρώπου, στην κατευθυνόμενη απενεργοποίηση και μεταθλαξογένεση γονιδίων, στη μοριακή γενετική και στην μοριακή και κυτταρική ανοσολογία. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα επικεντρώνονται στον ρόλο των κυτταροκινών στην μοριακή και κυτταρική οργάνωση των ανοσολογικών αντιδράσεων του οργανισμού σε περιπτώσεις αυτοάνοσων ασθενειών, μολύνσεων με μικροοργανισμούς, χρόνιων φλεγμονών κ.λπ. Το εργαστήριό του είναι διεθνώς γνωστό για τη προώθηση της εφαρμογής αντι-TNF θεραπειών στη ρευματοειδή αρθρίτιδα με μελέτες που ανέδειξαν την παθογόνο λειτουργία του Παράγοντα Νέκρωσης των Ογκών (tumor necrosis factor, TNF) σε διαγονιδιακά πρότυπα. Το 1993 βραβεύτηκε για τα επιτεύγματα του στην Μοριακή Βιοϊατρική από το Ίδρυμα Μποδοσάκη στα πλαίσια των πρώτων Διεθνών Βραβείων του Ιδρύματος. Το έργο του περιέχεται μέχρι σήμερα σε άνω των 100 πρωτότυπων δημοσιεύσεων συνοδικού δείκτη απήχησης άνω του 1.000 και πολλές μονογραφίες και ανασκοπήσεις. Οι εργασίες του έχουν λάβει πλέον των 8.200 αναφορών. Ο κος Κόλλιας είναι συχνά προσκεκλημένος ομιλητής και μέλος οργανωτικών και επιστημονικών επιτροπών διεθνών συνεδρίων, σύμβουλος διεθνών βιοτεχνολογικών εταιριών, συντάκτης στα περιοδικά European Journal of Immunology και Scandinavian Journal of Immunology, κριτής επιστημονικών άρθρων και προγραμμάτων, εκλεγμένο μέλος του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Μοριακής Βιολογίας (EMBO) από το 2000, και μέλος του Εθνικού Συμβουλίου Έρευνας και Τεχνολογίας (2001-2003 και 2005-σήμερα). Από το 1990-2000 το ερευνητικό εργαστήριό του προσέληκε ανταγωνιστικές χρηματοδοτήσεις (Εθνικές, Ευρωπαϊκές και Διεθνείς βιομηχανικές) ύψους πλέον των 3,5 εκ ευρώ, και από το 2000 έως σήμερα αντίστοιχες ανταγωνιστικές χρηματοδοτήσεις ύψους 4 εκ ευρώ. Λειτουργήσε ως συντονιστής σε 5 και ως συνεργάτης σε 8 Ευρωπαϊκά Ερευνητικά Προγράμματα. Το 2005, ανέλαβε από τη Ευρωπαϊκή Επιτροπή το συντονισμό ενός Δικτύου Αριστείας (Network of Excellence) 24 Ευρωπαϊκών Οργανισμών στο τομέα της «*Λειτουργικής γονιδιωματικής ανάληψης διαγονιδιακών προτύπων ανοσολογικών ασθενειών του ανθρώπου*» με συνοδική χρηματοδότηση 11εκ ευρώ (2005-2009).

ΑΦΗΓΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΩΝ

Συνοπτικό απάνθισμα από ταινία μικρού μήκους που σκηνοθέτησε η ανηψιά της Αμαλίας Φλέμιγκ κ. Μαίρη Κουτσούρη, την οποία προσέφερε στο Σύνδεσμο Ελληνίδων Επιστημόνων.

Μιχάλης Κακογιάννης - Σκηνοθέτης

Είχε φοβερά χαρίσματα. Ήταν η πιο πιστή φίλη, που μπορούσε να ονειρευτεί άνθρωπος. Όταν έχασε τον άνδρα της, έφθασε στα όρια της αυτοκτονίας. Αφοσιώθηκε με πάθος στην πολιτική, σαν μια εκδίκηση για όσα είχε υποστεί. Όταν εκδιώχθηκε από την Ελλάδα, τη φιλοξένησα για 2 χρόνια στο σπίτι μου στο Λονδίνο.

Άγγελος Δεληβοριάς - Γενικός Δ/ντης Μπενάκειου Μουσείου

Στα βαφτίσια του γιου μου, τον πρώτο χρόνο της χούντας, που η Αμαλία επρόκειτο να είναι η νονά και θα τον βάφτιζε ο παπα-Πηρουνάκης στο Μπογιάτι, στην εκκλησία που υπηρετούσε τότε, ξεκινήσαμε με ένα πούλημα από την Αθήνα όλοι μαζί, όλοι άνθρωποι των ιδίων απόψεων, υπό διωγμό από την χούντα. Τότε κάποιος είπε: «Φαντάζεστε να μας σταματήσει η Ασφάλεια; Θα συνελάμβανε νονά, παπά, γονείς και όλους εμάς».

Ανδρέας Παπανδρέου - πρώην Πρωθυπουργός

Βοηθούσε με κάθε τρόπο όλους τους αγωνιστές της αντίστασης κατά της Δικτατορίας. Όλες οι αντιστασιακές οργανώσεις στο εξωτερικό βρήκαν στην Αμαλία έναν αφοσιωμένο συμπαράστατη. Τους βοηθούσε ακόμα και οικονομικά, αν και τα οικονομικά της δεν της το επέτρεπαν. Ήταν σαν τη μάνα όλων των αντιστασιακών. Μία γυναίκα με κίνητρο αθιτρούιστικό, αφοσιωμένη στην Ελλάδα και το λαό της, έτοιμη για κάθε θυσία.

Κώστας Σημίτης - πρώην Πρωθυπουργός

Όταν η χούντα με κυνηγούσε να με συλλάβει, η Αμαλία Φλέμιγκ με έκρυψε για 2 μήνες στο σπίτι μιας φίλης της, που ζούσε στο εξωτερικό. Μου έβγαλε διαβατήριο, με τη βοήθεια των αντιστασιακών οργανώσεων του εξωτερικού. Στην Αμαλία χρωστάω την ελευθερία μου το 1969.

Τάκης Λαμπρίας - Δημοσιογράφος

Ήταν καλλιπής, ακόμη και την περίοδο που είχε ταλαιπωρηθεί, λόγω της ασθένειάς της. Έπαιξε σπουδαίο ρόλο στην Αντίσταση. Επίσης, επειδή ήταν εξαιρετική μαγείρισσα, πολλοί από τους αντιστασιακούς, που την επισκεπτόντουσαν στο Λονδίνο, νοσταλγούσαν τα ωραία φαγητά της.

Μαίρη Κουτσούρη - Ανηψιά Αμαλίας Φλέμιγκ

Ήταν ένας απλός άνθρωπος και έτσι παρέμεινε πάντοτε. Ένας άνθρωπος που οραματιζόταν το μέλλον. Ένα μέλλον, όμως, διαφορετικό από ό,τι εκείνη έζησε. Είχε την ομορφιά της καλοσύνης. Είχε πίστη στις ιδέες και τα ιδανικά της. Υπηρέτησε την ιατρική και την πολιτική με το ίδιο πάθος. Στον μεγάλο της έρωτα για τα ιδανικά, τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της προστέθηκε ο μεγάλος της έρωτας για τον Αλέξανδρο Φλέμιγκ.

Νίκος Σηφουνάκης - Υπουργός

Γνώρισα την Αμαλία Φλέμιγκ όταν ήμουν Νομάρχης Λέσβου. Αγαπούσε πολύ τη Λέσβο και τη Λήμνο και ερχόταν συχνά. Ως υποψήφια βουλευτής, δεν ήταν ο άνθρωπος που ασχολείτο με προεκλογικό αγώνα, τηλέφωνα, φυλλάδια κ.λπ. Ευτυχώς οι καλοί της φίλοι δούληψαν μόνοι τους για την εκλογή της.

Εύη Ντίνου - Οφθαλμίατρος

Ο κόσμος στο εξωτερικό (επώνυμοι και ανώνυμοι άνθρωποι) της είχε πολύ μεγάλη αγάπη και εκτίμηση. Είχε εντυπωσιακή αξιοπρέπεια, εντυπωσιακή υπερηφάνεια και πείσμα, που πήγαζε από την ισχυρή της βούληση, κι όχι από ξεροκεφαλιά.

Ειρήνη Παππά - Ηθοποιός

Το κύριο χαρακτηριστικό της Αμαλίας ήταν η άπειρη καλοσύνη της. Δεν ήταν δογματική. Δεν έκανε κριτική στους άλλους. Μπορούσες να της εξομολογηθείς τα πάντα χωρίς να σοκαριστεί. Όταν ήθελα να μιλήσω για τα προβλήματά μου, όταν επιζητούσα προστασία, πήγαινα στην Αμαλία. Κι εκείνη μου έλεγε: «Γράφε Ειρήνη. Είναι θεραπευτικό».

Αλέξανδρος Μαγκάκης - πρώην Υπουργός

Κατά την διάρκεια της δίκης των 34 μελών της Δημοκρατικής Άμυνας, δεν φοβήθηκε, ως μάρτυρας υπεράσπισης, να μας τιμήσει και να δικαιολογήσει τις ενέργειές μας. Στην ερώτηση των στρατοδικών, πώς δικαιολογείται ευυπόληπτοι πολίτες, επιστήμονες να γίνουν βομβιστές, απάντησε με θάρρος: «Το όπλο που χρησιμοποιείς εξαρτάται από τον αντίπαλο που στρέφεται».

Κώστας Στεφανής - Καθηγητής Πανεπιστημίου

Κατά την διάρκεια της κατοχής δεν έμεινε απαθής για ό,τι συνέβαινε γύρω της. Ήταν ο άνθρωπος που εξυπηρετούσε στόχους που είναι πολιτικοί, χωρίς να προσεγγίζει αυτούς τους στόχους μέσω της πολιτικής.

Β. Μαγκάκης - Δικηγόρος στη δίκη της Αμαλίας Φλέμιγκ

Οι συνθήκες κράτησής της από τη χούντα υπήρξαν απάνθρωπες. Χρησιμοποίησαν ακόμη και το γιατρό της για να την κάμψουν εκμεταλλευόμενοι την ασθένειά της. Τελικά κατά την δίκη της από κατηγορούμενη έγινε ο κατηγορούμενος των στρατοδικών. Την πλήγωσε η άρση της ιθαγένειάς της.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Μάιρα Μηλοηλιδάκη, υψίφωνος και **Τίτος Γουβέλης**, πιάνο

- **M. Χατζιδάκις**, *Θάλασσα πηλατιά* (από τα Εμπορικά)
- **M. Θεοδωράκης**, *Μαρίνα* (από τις Μικρές Κυκλάδες, σε ποίηση Οδ. Ελύτη)
- **K. Weill**, *Youkali* (Tango Habanera, σε στίχους R. Fernay)
- **L. Bernstein**, *Glitter and be gay*, άρια της Cunegonde από την όπερα *Candide*

Μάιρα Μηλοηλιδάκη, υψίφωνος: Απόφοιτος του Ωδείου Αθηνών, ολοκλήρωσε με υποτροφία του Ιδρύματος Ωνάση τις σπουδές της στο Μιλάνο με την Maria Luisa Cioni και στην Ρώμη με την Renata Scottò (Accademia di Santa Cecilia). Έχει παρακολουθήσει σεμινάρια και μαθήματα τραγουδιού με τους *K. Πασχάλη*, *Φρ. Βουτσίνο*, *A. Χριστοφέλλη*, καθώς επίσης μαθήματα υποκριτικής, αυτοσχεδιασμού και κίνησης στη Σχολή *Εμπρός*. Έχει βραβευτεί στους διεθνείς διαγωνισμούς για νέες λιρικές φωνές *Enrico Caruso 2003* και *Francesco Maria Martini 2003*. Έχει συνεργαστεί με το Εθνικό Θέατρο, την Εθνική Λυρική Σκηνή, την Όπερα Δωματίου Αθηνών, την Ένωση Ελλήνων Μουσουργών, το κουϊντέτο Melos Brass, το Νέο Ελληνικό Κουαρτέτο, το Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, το Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης, την Accademia di Santa Cecilia κ.α. Έχει συμπράξει με την Ορχήστρα των Χρωμάτων, την Κρατική Ορχήστρα Κύπρου, την Καμεράτα Ορχήστρα Φίλων της Μουσικής, την Συμφωνική Ορχήστρα Tito Schipa, την Ορχήστρα I Pomeriggi Musicali (Μιλάνο, *Teatro dal Verme*), το Ελληνικό Συγκρότημα Σύγχρονης Μουσικής, σε συναυλίες στην Ελλάδα, την Κύπρο, την Ιταλία και την Πορτογαλία. Τον Νοέμβριο 2007 εμφανίστηκε στο Carnegie Hall της Νέας Υόρκης. Στις επόμενες εμφανίσεις της περιλαμβάνεται συναυλία της στο Παρίσι με την Συμφωνική Ορχήστρα του Δήμου Αθηναίων υπό τη διεύθυνση της Ιταλίδας αρχιμουσικού από την Βασιλική Όπερα του Covent Garden, Nicoletta Conti (Μάιος 2009).

Τίτος Γουβέλης, πιάνο: Γεννήθηκε στην Αθήνα. Σπούδασε πιάνο στο Ωδείο Αθηνών με τον Άρη Γαρουφαλή. Συνέχισε τις σπουδές του στο Royal College of Music του Λονδίνου με τον Peter Katin και στη Royal Scottish Academy of Music and Drama της Γλασκώβης με τον Fali Pavri ως υπότροφος του Σωματείου Τζίνα Μπαχάουερ,

του Ιδρύματος Ωνάση και του ΙΚΥ. Επίσης μελέτησε εκκλησιαστικό όργανο ως υπότροφος του Μεγάρου Μουσικής Αθηνών (1995 – 1998) με τον Nicolas Kynaston. Έχει κερδίσει βραβεία σε πολλούς πανελλήνιους διαγωνισμούς, καθώς και τα πρώτα βραβεία στον διεθνή διαγωνισμό Κοντσέρτου (Croydon, Αγγλία 1999) και στο διεθνή διαγωνισμό μουσικής δωματίου του Chieri (Ιταλία, 2004). Στον 2ο διαγωνισμό Isidor Bajic (Novi Sad, Σερβία 2004) απέσπασε το ειδικό βραβείο «21ος Αιώνας». Το 2006 του απονεμήθηκε το βραβείο «Μυκονίου» της Ακαδημίας Αθηνών. Έχει συμπράξει ως σοπρίστ με την Royal Scottish National Orchestra, τις Κρατικές Ορχήστρες Αθηνών και Θεσσαλονίκης, τη Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου, τη Φιλαρμονική Ορχήστρα της Αρμενίας, τη Συμφωνική Ορχήστρα του Δήμου Αθηναίων κ.ά. Δίνει τακτικά

ρεσιτάλ στην Ελλάδα και στο εξωτερικό (Μεγ. Βρετανία, Γερμανία, Αυστρία, Ολλανδία, Σερβία και Κύπρο). Παράλληλα δραστηριοποιείται έντονα στο χώρο της μουσικής δωματίου συνεργαζόμενος με σημαντικούς Έλληνες και ξένους καλλιτέχνες και μουσικά σύνολα. Από το 2003 διδάσκει πιάνο στο Ωδείο Αθηνών.

Τραγούδια από τη **Χορωδία του Ποιητιστικού Συλλόγου «Η Κύπρος»** υπό την Μουσική Διεύθυνση του **Μάστρου Ιωάννη Οικονομάκη**. Στο πιάνο ο μουσικός **Γρηγόρης Παπαντώνης**.

- Γιασεμί, Παραδοσιακό
- Ρούλα μου, Μαρούλα μου, Παραδοσιακό
- Πενταδάχτυλος, Στίχοι Κώστα Μόντη, Μουσική Μάριου Τόκα
- Το όνειρο, Στίχοι και Μουσική Ευαγόρα Καραγιώργη

Η Χορωδία «Κύπρος» δημιουργήθηκε το 1998 με πρωτοβουλία του τότε Μορφωτικού Ακοιούθου και νυν Πρέσβη κ. Γιώργου Γεωργή και με τη συνεργασία της Ομοσπονδίας Κυπριακών Οργανώσεων Ελλάδας. Από τον Απρίλιο του 2004 λειτουργεί ως ανεξάρτητο και μη κερδοσκοπικό σωματείο με την επωνυμία Πολιτιστικός Σύλλογος «Η Κύπρος». Το όραμα του σωματείου είναι η παρουσίαση σε όλη την Ελλάδα του δημοτικού παραδοσιακού και έντεχνου τραγουδιού της Κύπρου, διεκδικώντας το ρόλο του πολιτιστικού πρεσβευτή στην Ελλάδα. Η χορωδία είναι μικτή, τετράφωνη και συμμετέχουν 28 χορωδοί. Τη μουσική διεύθυνση και τη διδασκαλία της χορωδίας έχει αναλάβει ο από την ίδρυσή της ο μαέστρος Ιωάννης Οικονομάκης. Μέχρι

σήμερα έχει κάνει αρκετές εμφανίσεις σε διάφορες εκδηλώσεις Δήμων και σωματείων, όπως των Δήμων: Παιανίας, Χοιραργού, Παπάγου, και Βριλησσιών, του Συλλόγου Ελληνοκυπρίων Βορείων Προαστίων και του Συλλόγου Κυπρίων Αγ. Θεοδώρων. Έλαβε, επίσης, μέρος στο Χορωδιακό Φεστιβάλ Σύλλογου Γονέων και Κηδεμόνων Λυκείου Αγ. Στεφάνου, στην Γ' Συνάντηση Χορωδιών του Δήμου Καλλιθέας. Καθώς και στην 3η φιλική συνάντηση του Δήμου Ιλίου.

ΕΥΧΕΤΗΡΙΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Σταύρος Καλαφάτης, Υπουργός Μακεδονίας - Θράκης

Κυρία Πρόεδρε,

Σας ευχαριστώ πολύ για την πρόσκληση να παραστώ στην Εκδήλωση του Συνδέσμου Ελληνίδων Επιστημόνων για τον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας της Γυναίκας, σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Ισότητας, τη Βουλή των Ελλήνων και το Μουσείο Μπενάκη. Σας συγχαίρω για τις δραστηριότητές σας και εύχομαι καλή επιτυχία στην εκδήλωσή σας.

Σπύρος Ταλιαδούρος, Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων

Αξιότιμη Δρ. Εύη Μπάτρα,

Σας ευχαριστώ για την τιμητική σας πρόσκληση να παραστώ στην εκδήλωση που διοργανώνετε για τον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας της Γυναίκας, αφιερωμένη στην αείμνηστη Πρόεδρο του Συλλόγου σας κ. Αμαλία Φλέμιγκ. Δυστυχώς ανειλημμένες υποχρεώσεις δεν επιτρέπουν την παρουσία μου στην ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα αυτή επετειακή εκδήλωση, καθώς φέτος συμπληρώνονται 85 χρόνια από την ίδρυση του Συνδέσμου σας, επιτρέψτε μου όμως να σας εκφράσω τα θερμά μου συγχαρητήρια για το έργο που επιτελείτε στην ελληνική επιστημονική κοινότητα αλληλά και στην κοινωνία γενικότερα.

Η ίδρυση του Συνδέσμου Ελληνίδων Επιστημόνων το 1924, σηματοδότησε την ουσιαστική στήριξη της Ελλάδας επιστήμονος σε όλα τα βήματα της επαγγελματικής της και πνευματικής της ανέλιξης. Ο ρόλος σας στην συνειδητοποίηση των θεμάτων της ισότητας και της θέσης της γυναίκας στη σύγχρονη κοινωνία, στην ανάπτυξη, στον επαγγελματικό χώρο και στην οικογένεια είναι ουσιαστικός και επιβεβλημένος.

Η ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών είναι απόδειξη της ισχυρής μας δημοκρατίας. Παράλληλα αποτελεί θέμα με πολιτικές διαστάσεις που επιδρά στην πολιτική, οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της κοινωνίας μας. Ο σεβασμός των δικαιωμάτων των γυναικών συνιστά αμέριστο τμήμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και λαμβάνεται υπόψη στην αξιολόγηση του επιπέδου ανάπτυξης όλων των χωρών.

Γιάννης Πλακιωτάκης, Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας

Κυρία Πρόεδρε,

Σας ευχαριστώ θερμά για την πρόσκλησή σας να παραστώ στην εκδήλωση για τον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας της Γυναίκας. Δυστυχώς ανειλημμένες υποχρεώσεις δε μου επιτρέπουν, παρά τη θέλησή μου, να παρευρεθώ. Η Γυναίκα είναι φορέας ζωής. Διαδραματίζει έναν πολυδιάστατο ρόλο, αυτόν της συντρόφου, της συζύγου, της μητέρας. Με καθυστέρηση αιώνων τελικά η γυναίκα πήρε τη θέση που δικαιούται, ιδιαίτερα στο χώ-

ρο της κοινωνίας και της εργασίας. Οι άνθρωποι είναι ίσοι ανεξάρτητα από το φύλο τους. Έχουν δικαίωμα στη ζωή και στη αναζήτηση της ευτυχίας τους χωρίς δεσμεύσεις και περιορισμούς. Για αυτό το λόγο θα ήθελα να είμαι παρών σε μια τόσο σημαντική εκδήλωση. Επιτρέψτε μου, λοιπόν, να ευχηθώ καλή επιτυχία στην εκδήλωση και να σας διαβεβαιώσω ότι είμαι πάντοτε στο πλευρό σας.

Αθανάσιος Μπούρας, Υφυπουργός Οικονομίας και Οικονομικών

Αγαπητή Πρόεδρε,

Σας ευχαριστώ ιδιαίτερα για την πρόσκληση σας να παραστώ στην εκδήλωση που διοργανώνετε για τον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας της Γυναίκας. Όμως, λόγω ανειλημμένων υποχρεώσεων που επιβάλλει το πρόγραμμα μου δυστυχώς δεν θα μπορέσω να παραβρεθώ. Εκτιμώ ιδιαίτερα την πρόσκλησή σας και συγχαίρω για την προσφορά σας.

Χρήστος Ζωής, Υφυπουργός Εσωτερικών

Κυρία Πρόεδρε,

Σας ευχαριστώ θερμά για την πρόσκληση, στην εκδήλωση για τον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας της Γυναίκας. Λυπούμαι, διότι λόγω προγραμματισμένων υποχρεώσεων, αδυνατώ να ανταποκριθώ, αν και θα επιθυμούσα να βρίσκομαι κοντά σας. Θα ήθελα να σας συγχαρώ για την πρωτοβουλία σας, να αφιερώσετε την εκδήλωση του φετινού εορτασμού, στην αείμνηστη πρόεδρό σας Αμαλία Φλέμιγκ, η οποία υπήρξε μεγάλη επιστήμων και αγωνίστρια. Εύχομαι καλή επιτυχία στη εκδήλωση.

Μανούσος Βοηουδάκης, Βουλευτής Χανίων της ΝΔ

Κυρία Πρόεδρε,

Λόγω ανειλημμένων υποχρεώσεων δεν μπορώ να παραστώ στην αποψινή εκδήλωση. Θα μου επιτρέψετε όμως έστω και από απόσταση να ευχηθώ καλή επιτυχία. Η Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας, την οποία εορτάζετε σήμερα τιμά μία από τις σπουδαιότερες γυναίκες του 20ου αιώνα την Αμαλία Φλέμιγκ. Είναι γνωστό το έργο της σε όλους τους τομείς της επιστήμης, του πολιτισμού, της κοινωνικής πρόνοιας, της έρευνας. Οι Εκδηλώσεις των Ελληνίδων Επιστημόνων, οι οποίες τιμούν γυναίκες σύμβολα στο διάβα της ζωής προσφέρουν σε όλους μας αρκετά διδάγματα για να συνεχίσουμε το έργο μας.

Γιώργος Ορφανός, Βουλευτής Α' Θεσσαλονίκης της ΝΔ

Κυρία Πρόεδρε,

Σας ευχαριστώ για την πρόσκληση να παρευρεθώ στην εκδήλωση που πραγματοποιείτε για την «Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας». Θα επιθυμούσα πολύ να βρίσκομαι κοντά σας, κοινοβουλευτικές υποχρεώσεις όμως, δεν μου το επιτρέπουν. Σας εύχομαι καλή επιτυχία στη εκδήλωσή σας και σας απευθύνω τους εγκάρδιους χαιρετισμούς μου.

Κωνσταντίνος Γειτόνας, Βουλευτής του ΠΑΣΟΚ

Αγαπητή Πρόεδρε,

Ευχαριστώ για την πρόσκληση. Λυπάμαι που λόγω υποχρέωσης μου στην Βουλή την ίδια ώρα δεν μπορώ να παραστώ. Χαιρετίζω την εκδήλωση που είναι αφιερωμένη στη μεγάλη Ελληνίδα Αμαλία Φλέμιγκ. Συγχαρητήρια για την πρωτοβουλία και καλή επιτυχία.

Μαρία Σκραφνάκη, Βουλευτής Ηρακλείου του ΠΑΣΟΚ

Αξιότιμη κα Πρόεδρε,

Λόγω του τραυματισμού μου και στα δύο πόδια κατά τη διάρκεια των αγροτικών κινητοποιήσεων τη Δευτέρα 2 Φεβρουαρίου 2009 στο λιμάνι του Πειραιά, μου είναι δύσκολο να παρευρεθώ σε εκδήλωση για τον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας της Γυναίκας. Σας ευχαριστώ θερμά για τη πρόσκληση. Θα ήθελα να συγχαρώ όλες τις Ελληνίδες που

με το επιστημονικό τους έργο προσφέρουν σπουδαία κοινωνική υπηρεσία.

Δημήτρα Αράπογλου, Βουλευτής Β' Πειραιά του ΛΑΟΣ

Αξιότιμες κυρίες,

Θα ήτανε μεγάλη μου τιμή και χαρά να παρευρεθώ στην εκδήλωση για τον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας της Γυναίκας, που θα πραγματοποιήσετε την Τετάρτη 4 Μαρτίου. Δυστυχώς η παρουσία μου είναι αδύνατη, καθώς θα βρίσκομαι στις Βρυξέλλες για την Συνεδρίαση του Κοινοβουλίου για την Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας. Ευχαριστώ πολύ για την κατανόηση και ελπίζω να μας δοθεί η ευκαιρία να βρε-

θούμε από κοντά. Το γραφείο μου και οι συνεργάτες μου θα είναι πάντα στο πλευρό σας.

Σπυρίδων - Άδωνις Γεωργιάδης, Βουλευτής Β' Αθηνών του ΛΑΟΣ

Κυρία Πρόεδρε,

Ευχαριστώ θερμά για την προσκλήση σας. Λόγω όμως εκτακτών υποχρεώσεών μου δεν θα καταστεί δυνατό να παρευρεθώ στη εκδήλωσή σας. Είμαι στη διάθεσή σας για οτιδήποτε χρειαστείτε.

Παναγιώτης Φασούλας, Δήμαρχος Πειραιά

Κυρία Πρόεδρε,

Σας ευχαριστώ θερμά για την πρόσκληση που μου απευθύνετε να παραβρεθώ σε εκδήλωση για τον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας της Γυναίκας, αφιερωμένη στην αείμνηστη Πρόεδρό του Αμαλία Φλέμιγκ, την Τετάρτη 4 Μαρτίου 2009. Δυστυχώς όμως μια προγραμματισμένη εδώ και καιρό υποχρέωσή μου την συγκεκριμένη ημερομηνία, καθιστά αδύνατον να είμαι κοντά σας όπως θα επιθυμούσα. Σας εύχομαι κάθε επιτυχία

Τσαποίτη Σταματία, Γραμματεία της Ομοσπονδίας Κωφών Ελλάδος

Αγαπητή Πρόεδρε,

Σας ενημερώνουμε ότι στην αυριανή εκδήλωση για τον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας της Γυναίκας θα παραστεί η κα Γκουνίδου Μαρία, υπεύθυνη της Επιτροπής Γυναικών της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία. Μαζί της θα είναι και δύο διερμηνείς Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας.

Αθηνά Φιλίππου, Δημοσιογράφος

Κυρία Πρόεδρε,

Ο καθηγητής του Πανεπιστημίου Πατρών Ανδρέας Φιλίππου, πρώην υπουργός Παιδείας της Κύπρου, σας ευχαριστεί για την πρόσκληση στον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας της Γυναίκας, αφιερωμένη στην αείμνηστη Αμαλία Φλέμιγκ. Θα παρευρεθεί στην εκδήλωση μαζί με τη σύζυγό του.

ΣΥΝΘΕΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΣΕΕ

Πρόεδρος	: Δρ. Παρασκευή (Εύη) Μπάτρα
Α' Αντιπρόεδρος	: Διονυσία (Σούλα) Αντωνίου
Β' Αντιπρόεδρος	: Δρ. Μαρία Παραλήικα
Γενική Γραμματέας	: Αννούσα (Άννα) Βενιέρη
Αν. Γενική Γραμματέας	: Δέσποινα (Ντένα) Διδίκα - Λογιάδου
Ταμίας	: Αικατερίνη (Κάτια) Μιχαηλοπούλου
Σύμβουλος Διεθνών Σχέσεων	: Δρ. Φιλιώ Διαμαντή
Μέλη	: Δρ. Αθηνά Μανίκα - Δήμαινα, Παυλίνα Μποστταντζόγλη - Διονυσοπούλου

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Χαιρετισμοί

Δρ. Εύη Μπάτρα, Πρόεδρος του ΣΕΕ

Ευγενία Τσουμάνη, Γενική Γραμματέας Ισότητας

Εκπρόσωποι Κομμάτων και μαζικών φορέων

Μουσική στιγμή

Τραγουδά η υψίφωνος **Μάιρα Μηλολιδάκη**, στο πιάνο συνοδεύει ο **Τίτος Γουβέλης**

Υπότροφοι Ιδρύματος Ωνάση

Η ζωή και το έργο της Αμαλίας Φλέμιγκ

Απόστολος Κακλαμάνης, πρ. Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων

Ειρήνη Λαμπράκη, τέως Βουλευτής και Ευρωβουλευτής ΠΑΣΟΚ

Έλσα Ροκοφύλλου, Πρόεδρος Ελληνικού Ιδρύματος Βασικής Βιολογικής Ερεύνης
«Αλέξανδρος Φλέμιγκ»

Δρ. Γεώργιος Κόλλιας, Πρόεδρος Ερευνητικού Κέντρου Βιοϊατρικών Επιστημών
«Αλέξανδρος Φλέμιγκ»

Συντονιστής: Κώστας Τσαρούχας, Δημοσιογράφος

Προβολή ταινίας μικρού μήκους, προσφορά Μαίρης Κουτσούρη

Τραγούδια από τη Χορωδία του **Πολιτιστικού Συλλόγου «Η Κύπρος»**

υπό τη Μουσική Διεύθυνση του Μαέστρου **Ιωάννη Οικονομάκη**.

Στο πιάνο ο μουσικός **Γρηγόρης Παπαντώνης**

Θα ακολουθήσει δεξίωση, προσφορά της Βουλής των Ελλήνων

**ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ
HELLENIC ASSOCIATION OF UNIVERSITY WOMEN**

Βουλής 44^Α, 10557 Αθήνα, Τηλ. 210-3234268, Fax: 210-3234242

e-mail:info@see1924.gr, homepage:www.see1924.gr

Π Ρ Ο Σ Κ Λ Η Σ Η

Ο Σύνδεσμος Ελληνίδων Επιστημόνων σας καλεί σε εκδήλωση για τον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας της Γυναίκας, αφιερωμένη στην αείμνηστη Πρόεδρό του **Αμαλία Φλέμιγκ**, με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 85 ετών από την ίδρυσή του.

Η εκδήλωση θα πραγματοποιηθεί την **Τετάρτη 4 Μαρτίου 2009** και **ώρα 18.30**, στο νέο κτήριο του Μουσείου Μπενάκη (Πειραιώς 138), με την οικονομική στήριξη της Γενικής Γραμματείας Ισότητας και της Βουλής των Ελλήνων και την ευγενή προσφορά του Μουσείου Μπενάκη.

Η παρουσία σας θα μας τιμήσει.

Η Πρόεδρος

ΔΡ. ΕΥΗ ΜΠΑΤΡΑ

Η Γενική Γραμματέας

ANNA BENIERH

*Η εκδήλωση πραγματοποιείται με την οικονομική
στήριξη της Γενικής Γραμματείας Ισότητας*

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
& ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΙΣΟΤΗΤΑΣ